

KPMOK #50

Časopis Mestne občine Koper/Giornale del Comune città di Capodistria

Oktober 2024

AKTUALNO

4

V sosesko Nova Dolinska se bo vselilo 284 občanov in občanov

AKTUALNO

6

Na Kraškem robu zrasel Center za obiskovalce

ŠPORT

39, 40

Pogovor z dobitnikoma olimpijskih medalj

KOPER 1500
CAPODISTRIA
524 • 2024

Občan Nimby in njegova pravica

Slovenija se sooča z enim izmed ključnih in najzahtevnejših izzivov v svoji zgodovini. Njen prvi odgovor na vprašanje, kako do energetske samozadostnosti, je bil namreč prava polomija in umazana korupcijska afera, ki je zlepa ne bomo pozabili. Za zloglasni Teš 6, ki se je sesul v slabem desetletju, smo državljanke in državljani odšteli kar 1,43 milijarde evrov, v tem obdobju pa je pridelal še za slabo milijardo izgube in bo odslej služil le še za ogrevanje tamkajšnjih prebivalcev.

Zato je popolnoma razumljivo, da smo pred odločitvijo o našem energetske viru prihodnosti zelo nezaupljivi. To je jasno tudi Vladi RS, zato bomo o tem, ali se bomo oprli na jedrsko elektrarno, odločali celo na posvetovalnem referendumu. Glede na ceno te investicije, ki bi lahko preseгла celo 15 milijard evrov, je razumljivo tudi, da se čedalje več Slovencev oziroma proti obnovljivim virom energije.

Pred kratkim sem zasledil, da je Inovacijsko-razvojni inštitut Univerze v Ljubljani izdelal študijo, ki je preverjala možnost stoodstotne preskrbe Slovenije z obnovljivimi viri. Gre za zelo zanimive projekcije, ki to možnost dopuščajo, seveda ob številnih prilagajanjih in kar koreniti spremembi našega načina življenja. Avtorji študije pa poudarjajo, da pri tem niso upoštevali morebitnih nestrinjanj v lokalnih skupnostih. Razumljivo, saj si ne predstavljam, da bi študija lahko nastala, če bi jih.

Ne poznam okolja, v katerem bi projekte pridobivanja energije iz obnovljivih virov dobro sprejeli. Niti v Kopru. Tako stojijo načrti o postavitvi polja vetrnih elektrarn Golič nad Kraškim robom, ki jih je

za okolje škodljive razglasila Alpe Adria Green, in načrti za postavitev sončne elektrarne na avtocestni deponiji v bližini zaselka Sv. Nedelja, ki so ji odločno rekli ne Dekani.

Čeprav ljudje obnovljivim virom energije praviloma ne nasprotujemo, jih ne maramo pred svojim pragom. To našo instinktivno reakcijo, znano kot NIMBY (*Not In My Backyard**), si razlagamo kot boj za zaščito svojega doma, okolice in načina življenja. Jasno je, da si nihče ne želi, da bi se čez noč v njegovi bližini pojavili industrijski objekti, nova cestna infrastruktura, vetrnice ... in ne prese neča, da imamo v Kopru, med drugim, tudi civilno iniciativo za ohranitev tranzitnega prometa na Šmarski cesti.

Se pa pri tem postavlja vprašanje, kje je tista meja, ko se boj za zaščito lastnih interesov sprevrže v boj proti potrebam celotne skupnosti. Občan Nimby ima nedvorno pravico do glasu in se tega zelo dobro zaveda. Bi pa bilo lepo, če bi se zavedal tudi svoje odgovornosti do skupnosti, ki to njegovo pravico tako skrbno varuje.

**Ne na mojem dvorišču*

Alojz Petrovčič

Il cittadino Nimby e i suoi diritti

La Slovenia sta affrontando una delle sfide più importanti ed esigenti della sua storia. La sua prima reazione alla questione su come raggiungere l'autosufficienza energetica è stata infatti un vero disastro e uno sporco scandalo di corruzione che non dimenticheremo così facilmente. 1,43 miliardi di euro di denaro pubblico sono stati spesi per il famoso Teš 6, progetto fallito in meno di un decennio, che ha provocato quasi un miliardo di perdite e che servirà ora solamente per il riscaldamento dei residenti del luogo.

Risulta quindi completamente comprensibile che i cittadini non hanno fiducia nelle decisioni che riguardano la fonte energetica del futuro. Anche il Governo della RS se ne rende conto, pertanto potremo decidere al referendum consultivo se affidarci ad una centrale nucleare o meno. Visto il prezzo dell'investimento, che potrebbe superare i 15 miliardi di euro, è comprensibile che un numero crescente di slovene e sloveni si affida alle fonti di energia rinnovabile.

Poco fa ho letto una ricerca dell'Istituto per l'innovazione e lo sviluppo dell'Università di Ljubljana sulla possibilità dell'autosufficienza energetica della Slovenia grazie alle fonti di energia rinnovabile. Si tratta di proiezioni molto interessanti che la rendono possibile, comunque con molti adattamenti e una modifica sostanziale del nostro stile di vita. Gli autori della ricerca sottolineano di non aver preso in considerazione gli eventuali disaccordi nelle comunità locali. Ovvio, non immagino come avrebbero potuto realizzare la ricerca se li avessero presi in considerazione.

Non conosco posto in cui i progetti energetici da fonti rinnovabili siano ben accolti. Nemmeno a Capodistria. Così i progetti della centrale eolica Golič sopra il Ciglione carsico, considerata dannosa per l'ambiente dall'associazione Alpe Adria Green, e i progetti della centrale solare sulla discarica autostradale presso l'abitato di Sv. Nedelja, contestata decisamente dai residenti di Dekani, rimangono fermi.

Anche se di regola la gente non contrasta le fonti di energia rinnovabile, non ne vogliamo vedere a casa nostra. Questa nostra reazione istintiva, conosciuta anche con il nome NIMBY (*Not In My Backyard**), viene spiegata come una specie di protezione della nostra casa, del nostro ambiente e del nostro stile di vita. Chiaramente nessuno vuole che nelle sue vicinanze da un giorno all'altro sorgano stabilimenti industriali, nuove infrastrutture stradali, centrali eoliche...e non sorprende il fatto che a Capodistria, tra l'altro, ci sia anche l'iniziativa popolare per la conservazione del traffico transitorio sulla Strada di Šmarje.

Ma ci dobbiamo chiedere qual è quel limite, in cui la lotta per la protezione dei propri interessi diventa la lotta contro le necessità della comunità intera. Il cittadino Nimby ha sicuramente il diritto al voto e se ne rende conto perfettamente. Ma sarebbe anche bello e benvenuto se si rendesse conto della sua responsabilità nei confronti della comunità che tutela così assiduamente questo suo diritto.

**Non a casa mia*

Alojz Petrovčič

KP MOK je uradni časopis Mestne občine Koper

Izdajatelj: Mestna občina Koper, Verdijeva 10, 6000 Koper; Odgovorni urednik: Alojz Petrovčič; Naklada: 23.000 izvodov; Fotografije: Jaka Ivančič, FPA (Tomaž in Zdravko Primožič), Jakob Bužan, Marjetica Koper, Luka Koper, OK Slovenije, Eurofest, Jan Gregorič, Slovenia Olympic Team, Aleš Fevžer, Daniel Škerjanc, Ljubo Radovac – Foto. Belvedere, Center mladih Koper, Škofija Koper, DDTC Barčica Koper, Obalno-kraška gasilska regija, RKS OZ Rdeči križ Koper, Rižanski vodovod Koper, Andrej Hirci in arhiv MOK; Tiskarna: Salomon, d. o. o.; Oktober 2024. Brezplačni izvod prejmejo vsa gospodinjstva in pravne osebe v MOK.

V solesko Nova Dolinska se bo vselilo 284 občank in občanov

NAČRT ZA
OKREVANJE
IN ODORNOST

Župan Mestne občine Koper Aleš Bržan in direktor Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Koper (JSS MOK) Zlatko Kuštra sta konec septembra s simbolično predajo ključev stanovanja slavnostno odprla stolpič v novi soleski Nova Dolinska. Blok 3 s 75 javnimi najemnimi stanovanji, ki ga je zgradil JSS MOK, je sicer postal dom 248 občank in občanov Mestne občine Koper in Občine Ankaran.

Blok 3, ki ga je v kvadratni tlorisni obliki gradilo podjetje VG5, d. o. o., je zelo visokoenergetsko učinkovit. V osmih nadstropjih nudi dvosobna in trisobna stanovanja: 18 stanovanj je velikih 55 kvadratnih metrov, 38 stanovanj 64 kvadratnih metrov, 19 stanovanj pa meri 61 kvadratnih metrov, od teh jih je osem prilagojenih gibalno oviranim osebam. Vsakemu stanovanju pripadajo še loža, shramba in parkirno mesto v veliki garaži, kjer je na voljo tudi devet parkirnih

mest za gibalno ovirane osebe. Solesko zaokroža lično urejena okolica z zelenimi in tlakovanimi površinami ter otroškim igriščem. Okolica je prijazna tudi osebam z različnimi funkcionalnimi ovirami, saj zajema dve zunanji dvigali in povezovalno klančino.

Pogodbena vrednost investicije znaša 9,4 milijona evrov z davkom. Naložbo financira Javni stanovanjski sklad Mestne občine Koper, ki je od Ministrstva za okolje in prostor iz Načrta za okrevanje in odpornost dobil 4.688.962 evrov nepovratnih sredstev.

V 75 stanovanj se je skupno vselilo 284 občanov in občanov Mestne občine Koper in Občine Ankaran, in sicer ena šestčlanska družina, 14 petčlanskih, 35 štiričlanskih, 20 tričlanskih, tri dvočlanske družine in dve samski osebi.

Slavnostnega odprtja Bloka 3 se je udeležil minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac.

Koprski stanovanjski sklad se je gradnje Nove Dolinske lotil skupaj s Stanovanjskim skladom Republike Slovenije, ki je v soseski zgradil dva stolpiča. V treh blokih je tako na voljo 166 javnih najemnih stanovanj, v načrtu pa je tudi gradnja četrtega bloka. »Vesel sem, da vodim takšno skupnost, ki gradnjo javnih najemnih stanovanj podpira tako zelo odločno. Zato lahko že danes napovem gradnjo še dodatnih 46 stanovanj v tej soseski. Pravkar smo namreč v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja za četrti blok,« je na slavnostnem odprtju napovedal župan Bržan.

Na Kraškem robu zrasel Center za obiskovalce

Mestna občina Koper je v začetku oktobra v Gabrovici pri Črnem Kalu slovesno odprla Center za obiskovalce Kraški rob, ki ga je vzpostavila v okviru projekta Vstopna točka za raziskovanje Kraškega roba in zelenega podeželja.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT

Center za obiskovalce, ki ga upravlja Javni zavod za mladino, kulturo in turizem Koper, obsega približno 70 kvadratnih metrov notranjih prostorov, v katerih je urejena turistično-informacijska točka, 65 kvadratnih metrov nadkritih razstavnihih prostorov in 140 kvadratnih metrov veliko razgledno večnamensko ploščad z daljnogledom. Obkroža ga 300 kvadratnih metrov urejenih zunanjih površin.

Center za obiskovalce je bogat tudi z vsebinami. Obiskovalci lahko v njem s pomočjo tehnologije VR

in virtualnih očal izkusijo različna adrenalinska doživetja, zaradi bližine nove železniške proge Divača-Koper je v njem predstavljena gradnja drugega tira, obiskovalcem pa sta na voljo še polnilnica za električna kolesa in avtomat s ponudbo napitkov in prigrizkov. V Centru za obiskovalce je svoje mesto našla tudi trgovina z lokalnimi pridelki oziroma izdelki, ponudniki lokalnih dobrot pa lahko svoje produkte prodajajo na brezplačnih stojnicah. Lokacija Centra za obiskovalce je atraktivna tudi za manjše prireditve, kulturne dogodke, razstave in podobno.

Za projekt, katerega vrednost znaša približno 600.000 evrov z vključenim davkom, je občina iz Načrta za okrevanje in odpornost, razvojno

področje C3: Pametna, trajnostna in vključujoča rast, komponenta K2: Dvig produktivnosti, prijazno poslovno okolje za investitorje in investicija D: zagotavljanje inovativnih ekosistemov ekonomskoposlovne infrastrukture, prejela 350.000 evrov nepovratnih sredstev. Pomembnost projekta so prepoznali tudi sfinancerji, SŽ-Infrastruktura, d. o. o., 2TDK, d. o. o. in Luka Koper, d. d.

Center za obiskovalce Kraški rob so projektirali v ankaranskem podjetju a.mlinar, d. o. o., objekt je zgradilo izolsko podjetje IGC PROJEKT, d. o. o., nadzor pa je izvajal Matjaž Filipčič.

Kraški rob ponuja tudi posebno doživetje oziroma družinsko dogodivščino Velikani graditelji Istre, s katero se bodo ob odkrivanju zanimivih točk območja otroci in odrasli podali na plezalne dogodivščine v Ospu.

Slovesnega odprtja so se poleg številnih domačinov udeležili tudi podžupanja Mestne občine Koper Mateja Hrvatin Kozlovič, generalni direktor 2TDK Matej Oset in predsednik Krajevne skupnosti Črni Kal Pavel Frank.

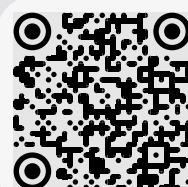
Ste ljubitelji aktivnosti v naravi?

**Podajte se na raziskovanje
čudovitega Kraškega roba in
hkrati obiščite nov center za
obiskovalce:**

- trgovina z lokalnimi produkti,
- brezplačno VR doživetje z adrenalinskimi posnetki,
- interaktivna stena s prikazom izgradnje 2. tira železniške proge,
- družinsko doživetje "Velikan graditelj",
- prostor za oddih in sprostitev s čudovitim razgledom,
- otroška plezalna stena (Osp)
- pohodniške in kolesarske poti

**KRAŠKI
ROB**

Pogovor s podžupanjo Mestne občine Koper Matejo Hrvatin Kozlovič

Čas je za inovacije

Podžupanja Mateja Hrvatin Kozlovič, mag. turizma s pridobljenim nazivom MBA Mednarodnega poslovanja na MIB – School of management v Italiji, je na Mestni občini Koper zadolžena predvsem za področje turizma in gospodarskega razvoja. V politiko je prinesla izkušnje iz turistično-podjetniških voda, saj je ustanoviteljica nagrajene nastanitvene enote, imenovane Hiške slovenske Istre. Med leti 2016 in 2022 je bila predsednica in soustanoviteljica turistične zadruge, leta 2018 pa je na trgu uveljavila produkt Istrski zajtrk – Okusi lokalno, nagrajen z nazivom finalist Sejalec. Istrski zajtrk povezuje številne proizvajalce hrane in ponudnike iz slovenske Istre.

omejitve. Turizem je za skupnost koristen, če izboljšuje kakovost življenja v celotni skupnosti, ne samo tistih, ki se s to dejavnostjo ukvarjamo.

Zanimivo, da so zbrani na slovesnosti vaše stališče pozdravili z gromkim aplavzom. Smo turizma res že tako siti?

Ravno nasprotno. Turizem je naša strateška gospodarska panoga in predstavlja pomemben del naše blaginje. Izjemne poslovne priložnosti ustvarja in prepričana sem, da imamo v Kopru zanje spodbudno okolje. Gre za dvom v to, da lahko uspešnost turizma izmerimo z golimi številkami. Več kot imamo obiskovalcev, bolje naj bi menda bilo. Upravičeno smo se začeli spraševati, ali je več res bolje?

In odgovor je ...

... podoben odgovoru cele turistične Evrope, da je več lahko preveč. Ne le zaradi gneče, hrupa, odpadkov in vsega, kar s seboj prinese turizem, tudi zaradi draginje, predvsem ko gre za nepremičnine. V Kopru si sicer že kar nekaj časa prizadevamo ustvariti ponudbo za boljšega gosta. Tako smo pred časom označili turiste, ki pri nas potrošijo več. Zdaj pa ugotavljamo, da je boljši gost tisti, ki spoštuje naš kraj, naše navade, našo kulturo. Ki nam je hvaležen za gostoljubje, za našo pripravljenost, da svoj dom delimo z njim. Ki želi naš kraj s svojim obiskom obogatiti, ne izkoristiti.

Pa sploh imamo ponudbo za takšnega gosta?

Seveda! So pa njegove želje in pričakovanja precej drugačni od želja in pričakovanj tradicionalnega turista. Včasih so ljudje prišli na morje počivat in se razvajati, danes pa iščejo aktivnosti, doživetja. Ne sanjajo več samo o ležanju na plažah, temveč o aktivnostih v naravi in spoznavanju domačinov. Veliko pozornosti namenijo svojemu zdravju, tudi ko gre za prehrano. Želijo pristno, izvirno, doma pridelano in pripravljeno hrano. Želijo, česar nimajo doma. Dolga leta smo v slovenski Istri predvsem kopirali ponudbo ostalih mediteranskih destinacij, zdaj je čas za inovacije. Čas je, da se vrnemo h koreninam, da smo nanje ponosni, jih predstavimo in približamo gostom. V današnjem globaliziranem svetu sta namreč ravno kultura in dediščina tisti, ki nas razlikujeta od drugih destinacij po svetu, in prepričana sem, da moramo graditi ravno na tem.

Občine slovenske Istre pripravljate novo, skupno regijsko turistično strategijo. Kaj bodo s tem pridobili prebivalci in prebivalci?

Strategije ne delamo za goste, temveč zase – za naše okolje. Z njo želimo prepoznati lokalne potrebe, identificirati priložnosti in jasno zastaviti vizijo razvoja ter pot do uresničitve teh ciljev. V prvi vrsti pa je pomembno, da se sami odločimo in poenotimo, ali si turizma želimo, predvsem pa, kakšne vrste turizma in kakšnega

Ob novih pridobitvah na področju turistične infrastrukture smo v Kopru vajeni poslušati slavospeve turizmu. Zato ste na odprtju Vstopne točke za raziskovanje Kraškega roba in zelenege podeželja kar nekoliko presenetili z izjavo, da turizmu ne moremo več dovoliti neomejene rasti ...

To ni neko novo spoznanje, saj vsi vemo, da zna življenje v turistični destinaciji včasih postati nevzdržno. Da turizem otežuje naš vsakdanjik, da ogroža okolje, da preobremeni našo infrastrukturo. Seveda je pomembno, da znamo tržiti izjemne naravne danosti in kulturno dediščino naše občine, ampak ko pridemo do točke, ko kljub pozitivnim ekonomskim učinkom turizma vsi skupaj živimo slabše, moramo postaviti

gosta želimo pri nas doma. Pomembno je, da turizem razumemo kot priložnost, da naš način življenja z našo bogato kulturo ohranjamo, razvijamo in hkrati ustvarjamo pogoje za boljše življenje v našem okolju. Sočasno pa moramo slediti spremembam, ki se dogajajo v svetu, od ekonomskih in socialnih do podnebnih, ter se jim znati ustrezno prilagajati. Kar pa je v tako hitro spreminjajočem se svetu čedalje težje oceniti. Za primer lahko

vzamem spletne platforme za oddajo stanovanj v kratkoročni najem, kot sta Airbnb in Booking. Pred desetletjem so le redki znali predvideti ves njihov potencial in tveganja, ki ga predstavljajo. Medtem ko so naši predhodniki delali načrte za nove hotele, se je veliko lastnikov nepremičnin prelevilo v turistične ponudnike in nase prevzelo večji del nastanitev. Ključno pri tem razvoju je, da se moramo znati povezovati in sodelovati, če želimo postati mednarodno konkurenčni. Pa ne samo na ravni štirih istrskih občin, temveč tudi čezmejno, tako s hrvaško Istro kot z deželo Furlanijo - Julijsko krajino.

Razlog za to pa je zelo enostaven. Nehali smo hoditi vanje. Včasih nismo imeli dobrega izgovora za vprašanje, kaj boš pa delal sam doma v petek zvečer. Danes lahko s pametnim telefonom v roki počnemo milijon stvari. Tudi aktivno družabno življenje lahko vodimo na razdaljo. Ne moremo iti trikrat na leto ven in pričakovati, da bodo vsi nočni klubi še vedno tam. Ne bodo. Niso. Od nostalgije se ne da živeti. Ko bomo telefon spet zamenjali za osebna druženja, pa sem prepričana, da bodo vzklili tudi konkretni predlogi o prostorih in vsebini.

Del prebivalstva očita, da nočne zabave v Kopru praktično ni več ...

S tem bi težko soglašala, ker imamo v Kopru čez celo leto res ogromno število različnih dogodkov, prireditvev, koncertov. Kritiki se predvsem pritožujejo nad tem, da v mestu ni več včasih tako priljubljenih diskotek.

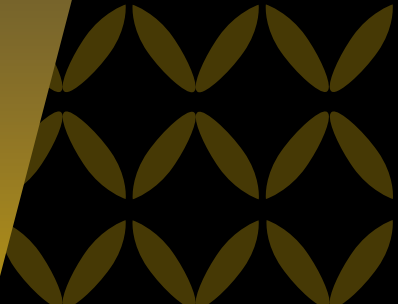
Dnevi mladega oljčnega olja

Le giornate dell'olio nuovo

26. 11. – 8. 12. 2024

Razišči kulinarčno ponudbo
Esplora l'offerta culinaria

Altroke Sladka Istra znova navdušila

Letošnja najslajša prireditev v mestu, Altroke Sladka Istra 2024, je konec septembra poskrbela za pestro kulinarčno ponudbo s poudarkom na sladica in izboru najboljšega sladkega muškata slovenske Istre, veliko navdušenje pa je požel spremljevalni program za najmlajše.

Na Ukmarjevem trgu je bilo že od 10. ure zelo živahno. Na več kot 80 stojnicah so se predstavili slaščičarji, kuharji, vinarji, destilarji, lokalna društva, kmetje in drugi ponudniki.

V dopoldanskem času sta otroško igrišče in park ob Ukmarjevem trgu pokala po šivih. Otroci so uživali v Pikini deželi, kjer so v Vili Čiračara ustvarjali, se zabavali in si ogledali gledališko predstavo, nekateri pa so odpluli na krajši brezplačni izlet z barko Bella Istriana.

Sladka otroška ustvarjalnost

Na Ukmarjevem trgu je bila na ogled razstava zastavic, na katere so otroci osnovnih šol Mestne občine Koper narisali svoj portret in najljubšo sladico.

Letos je organizator prireditve, Zavod za mladino, kulturo in turizem Koper, v sodelovanju z Društvom vinogradnikov slovenske Istre znova izvedel natečaj za najboljši muškat. Odziv vinarjev je bil izjemen, prav tako kakovost prijavljenih vin. Veliko zlato medaljo so osvojili sladki muškat 2023 iz Vinske kleti Kralj in cipro 2021 ter sladki muškat 2023 iz kleti Vinakoper. Slednji je tudi prejemnik naziva Muškat Altroke Sladke Istre 2024.

Praznovanje 1500 let mesta Koper s posebnim presenečenjem

Mestna občina Koper in Zavod za mladino, kulturo in turizem Koper sta skupaj z javnimi zavodi in organizacijami v jubilejnem letu meščanom in obiskovalcem ponudila niz prireditvev. Praznovanje se bo raztegnilo vse do decembrskega, prazničnega časa, ko bo visok jubilej obeležen tudi na enogastronomskem področju.

Zavod za mladino, kulturo in turizem Koper in vinska klet Vina-koper sta združila moči ter visoko obletnico pospremila s kulinarčno inovacijo Esenca Istre. V tradicionalnem panetonu je letos skrita paleta koprskega utripa: od mehke kakavovega biskvita do mogočnih, z refoškom prepojenih rozin ter čokoladnega preliva. Kako pomemben biser je 1500-letnica Kopra v zgodovini slovenske Istre, odražajo vinske perle rosé. Za piko na i embalažo krasi prečudovita palača Loggia.

Paneton v posebni embalaži bo na voljo za nakup v kavarni Loggia, TIC-u Koper in v Vinskem butiku Vinakoper.

Medsebojno povezovanje

Kulinarčna praznična inovacija panetona s perlami je sicer plod sodelovanja z vrhunskim kuharjem Filipom Matjažem, nagrajenim z Michelinovo zvezdico, iz portoroške restavracije COB. »Perle iz roséja so zagotovo eden večjih izzivov, ki sem se ga lotil, a so hkrati dokaz, kako pomembne priložnosti se rojevajo s kreativnimi, svežimi pristopi in sodelovanjem,« je povedal avtor recepture. Prav sodelovanje in medsebojno povezovanje sta namreč rdeča nit letošnjega praznovanja visokega mestnega jubileja.

S prižigom lučk začetek Fantazime

V mestnem jedru Kopra so že opazni prvi elementi novoletne okrasitve, ki bo v Kopru zasijala 6. decembra in odprla letošnjo Fantazimo. V sveži podobi bo zasijal Carpacciiov trg, ki bo poleg nove skulpture iz lučk dobil še verige z učinkom padajočih luči, bolj dodelana bo tudi okrasitev Prešernovega trga, Kidričeva ulica pa bo s svetlečim obokom predstavljala vhod v zimsko vasico. Praznična podoba mesta pa bo zgolj dopolnitev pestremu prazničnemu dogajanju, ki bo vse do prvih januarskih dni med drugim ponujalo številne koncerte različnih glasbenih izvajalcev, adventne sprehode po mestu, tradicionalno silvestrovanje na prostem, Božičkovo deželo in veliko drsališče.

Zgodovinski uspehi koprskih olimpijcev združili mesto in okolico

Na 33. olimpijskih igrah, ki so v Parizu potekale med 26. julijem in 11. avgustom, so slovenske barve odlično zastopali tudi koprski športnice in športniki. Judoistka Andreja Leški, kajtar Toni Vodišek, rokometaši Dean Bombač, Aleks Vlah in Staš Slatinek Jovičič, rokometašica Ema Hrvatin in jadralka Lina Eržen so Koper z zlatimi črkami zapisali na športni zemljevid. Mestna občina Koper in Športna zveza Koper sta jim ob podpori Luke Koper in številnih navijačev v domačem kraju pripravili nepozaben sprejem.

Koprske športne junake sta od olimpijskega bazena do Taverne pospremili navijaški skupini Dva-najsti Kopra in Tifozi ob bučnem spodbujanju nepregledne množice navijačev in občanov ter občanov.

»Koper je vedno bil mesto športa, zdaj pa je tudi mesto medalj in prvakov,« je na sprejemu v Taverni dejal koprski župan Aleš Bržan ter vsem koprskim olimpijcem izročil

županovo vino in olje ter šopek rož, dobitnikoma medalj pa še plaketo Zlato sonce Mestne občine Koper. Največji uspeh, zlato olimpijsko medaljo, je dosegla judoistka Andreja Leški, s srebrno kolajno okoli vratu pa se je iz Francije vrnil kajtar Toni Vodišek.

Občina finančno podprla olimpijce

Že pred odhodom na olimpijske igre je Mestna občina Koper koprške olimpijke in olimpijce podprla tudi finančno, z boni v skupni vrednosti 31.000 evrov.

Paralimpijski sprejem

Lokostrelski klub Ankaran je v septembru na koprski tržnici organiziral sprejem njihovih članic, trenerke Brine Božič in predsednice kluba ter mednarodne sodnice Maye Shalaby, ki sta se udeležili letošnjih paralimpijskih iger v Parizu. Z njima se je slavnostnega sprejema udeležila tudi parašportnica, lokostrelka Živa Lavrinc, ki je v Parizu v paru z Dejanom Fabčičem osvojila bron. Športnicam je ob tej priložnosti podžupanja Jasna Softič izročila protokolarno darilo Mestne občine Koper.

Korak bližje sprejemu občinskega prostorskega načrta

Mestna občina Koper je še korak bližje k oblikovanju in sprejetju Občinskega prostorskega načrta (OPN). Trenutno je projekt v intenzivni fazi zaključevanja oblikovanja stališč do pripomb, ki jih je občina prejela junija med drugo javno razgrnitvijo dopolnjenega osnutka OPN.

Po zaključeni drugi javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka OPN se je občinska strokovna služba skupaj z izdelovalci lotila pregleda in preučevanja vseh prispelih pripomb, do katerih se je treba opredeliti v obliki stališč. Da bi bili kar se da temeljiti, so strokovni

sodelavci nekatera stališča še dodatno preverjali z Zavodom za varstvo kulturne dediščine in ponovno hoteli javni ter zasebni interes. Stališča do pripomb bodo predvidoma novembra objavljena na uradni spletni strani Mestne občine Koper.

Nadaljnji koraki

Po objavi stališč do pripomb bo občina pripravila predlog OPN in ga posredovala v obravnavo nosilcem urejanja prostora ter ga po potrebi uskladila z njihovimi mnenji. Pomemben korak v postopku sprejemanja OPN je tudi pridobitev odločbe o sprejemljivosti plana na okolje, saj le pozitivna odločba in pozitivna mnenja omogočajo sprejem prostorskega načrta na občinskem svetu.

Občinski svet potrdil več investicijskih projektov

Občinski svetniki so na 15. redni seji julija izdali soglasje k zadolžitvi Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Koper (JSS MOK), na 16. redni seji septembra pa potrdili dokumente identifikacije investicijskega projekta ureditve obale med Žusterno in Izolo ter investicijskih projektov odvajanja in čiščenja odpadnih voda v aglomeracijah Ankanan - Hrvatini, Škofije in Bertoki.

Vrednost projekta ureditve obale med Žusterno in Izolo po tekočih cenah znaša slabih 460.000 evrov z vključenim davkom, od tega bo občina za izdelavo projektne dokumentacije odštela 377.029,15 evra z davkom, preostali del predstavljajo že nastali stroški izvedbe natečaja in strokovnih podlag. Celovita ureditev priobalnega pasu z dodatni-

mi vsebinami bo povišala kakovost bivalnega okolja in omogočala trajnostno mobilnost ter ohranjanje narave.

Izvedba naložbe v odvajanje in čiščenje odpadnih voda v aglomeracijah Ankanan - Hrvatini, Škofije in Bertoki je načrtovana v letu 2029 in je vredna nekaj več kot 9,6 milijona evrov ter bo omogočila priključitev

skupno 1.225 enot. V primeru slabih 6,7 milijona evrov težke naložbe v aglomeracijah Škofije in Bertoki si občina obeta 65-odstotno sofinanciranje upravičenih stroškov iz naslova EU oziroma države. V primeru slabih treh milijonov evrov vredne naložbe v aglomeraciji Ankanan - Hrvatini, kjer gre za skupno naložbo Mestne občine Koper in Občine Ankanan, je MOK v letih 2027 do 2029 predvidela skupno slabih 100.000 evrov proračunskih sredstev za del projekta, ki se bo izvajal na območju kopske občine.

Zadolžitev JSS MOK do višine 1,5 milijona evrov je bila potrebna za nemoteno poslovanje sklada in zamika pridobitve nepovratnih sredstev za projekt Nova Dolinska, ki jih sklad pričakuje v začetku leta 2025.

Čez zimo ugodno parkiranje na številnih parkiriščih

Konec septembra je v Mestni občini Koper začel veljati zimski parkirni režim, ki omogoča brezplačno parkiranje ob koncih tedna in med delavniki po 16. uri. Zimski parkirni režim bo veljal vse do konca aprila 2025.

Zimski parkirni režim občankam in občanom ter obiskovalcem prinaša ugodne možnosti parkiranja na parkiriščih v samem mestnem središču in ob njem. Z brezplačnim 30-minutnim parkiranjem na Vergerijevem trgu občina omogoča lažji dostop do zdravstvenih storitev, zimski parkirni režim pa prinaša še več ugodnosti. Na parkiriščih Tržnica izven zapornic, Piranska cesta – olimpijski bazen, Ob stadionu, Novi ZD Koper, Rotunda in Ankaranska cesta 5–5c je parkiranje plačljivo zgolj med delavniki med 6. in 16. uro, prva ura stane 0,50 evra, vsaka nadaljnja pa en evro oziroma 1,50 evra.

Brezplačna ura v Žusterni

V Žusterni je brezplačna prva ura parkiranja na parkiriščih makadam, Dolga reber, Moletto in Krožna cesta, vsaka nadaljnja ura stane 0,50 evra. Uporabniki lahko na makadamskem parkirišču v Žusterni parkirajo tudi s splošnim, študentskim in posebnim abonmajem Žusterna.

4. novembra začne veljati parkirni režim v Olmu in Prisojah

Mestna občina Koper in Krajevna skupnost Olmo - Prisoje sta v zadnjih mesecih intenzivno pripravljali in usklajevali predlog novega parkirnega režima na območju Olma in Prisoj, s katerim bi razbremenili mirujoči promet in prebivalkam ter prebivalcem tega območja olajšali iskanje parkirnih mest. Stanovalke in stanovalci bodo na štirih območjih lahko parkirali z dovolilnico, za katero bodo odšteli 36 evrov na leto, za obiskovalke in obiskovalce pa bo veljal cenik za urno parkiranje, in sicer bo za prvi dve uri treba odšteti 0,50 evra, nato pa za vsako nadaljnjo uro parkiranja še 0,50 evra na uro.

Uvedbo plačljivega parkiranja občina uvaja s 4. novembrom, ko bo v uporabi tudi novo parkirišče s 103 parkirnimi mesti ob Ulici Istrskega odreda.

Brezplačno je parkiranje od ponedeljka do petka po 16. uri in ob vikendih tudi na parkiriščih v Semeđeli in okolici (Ob mandraču, Ulica 15. maja, Semeđela – Nova ulica, Šalara, TPO Mandrač), kjer je brezplačna tudi prva ura parkiranja vse dni v tednu. Ob sobotah, nedeljah in dela prostih dnevih je parkiranje brezplačno še v Parkirni hiši Sonce.

Na parkirišču Tržnica znotraj zapornic in v Parkirni hiši Belveder ostaja brezplačnih prvih 60 minut parkiranja vse dni v tednu, ob nedeljah in praznikih je v parkirni hiši brezplačnih celo prvih 120 minut.

DANKÜCHEN
STUDIO KOPER

➔ **SUPER POPUSTI DO
KONCA OKTOBRA**

📍 Ulica 15. maja 2b, Koper

☎ 041 264 321

Cene abonmajev ostajajo enake

Za splošni abonma, ki omogoča parkiranje na 18 parkiriščih, morajo občanke in občani še naprej odšteti 20 evrov na mesec, posebni abonma za parkirišča P+R stane 15 evrov, študentski 10 evrov, športni abonma pa pet evrov na mesec.

Maturo z odliko opravilo 74 maturantov

V šolskem letu 2023/2024 se je v Mestni občini Koper med najuspešnejše maturante in maturantke zapisalo 74 dijakov in dijakinj. Župan Aleš Bržan jim je za odličen uspeh na maturi podelil posebna priznanja in darilca ter jim zaželel veliko sreče v študijskih klopeh.

74 najuspešnejših dijakov, ki so v letu 2024 zaključni izpit, poklicno maturo ali splošno maturo opravili z odliko, prihaja iz Gimnazije Koper, Gimnazije Gian Rinaldo Carli Koper, Srednje ekonomsko-poslovne šole

Koper in Srednje tehniške šole ter Ljudske univerze Koper. Med njimi lahko še posebej pohvalimo šest zlatih maturantov, ki so pri splošni maturi presegli prag 30 točk, in dva zlata maturanta pri poklicni maturi.

Voditeljske niti sta na prireditvi v Gledališču Koper uspešno prepletala komika Perica Jerković in Marko Žerjal, za glasbene vložke pa je poskrbela skupina BOOOM!

ZRS na Plavjah predstavil projekt Centra za oljkarstvo in mediteranske kulture

Na mestu degradiranega območja nekdanje vojaške karavle na Plavjah bo ob podpori Mestne občine Koper, Znanstveno-raziskovalnega središča Koper (ZRS) in Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije zrasel sodoben, večnamenski Kompetenčni center za oljkarstvo in mediteranske kulture. Novi center bo ključnega pomena za prilagajanje kmetijstva podnebnim izzivom, spodbujanje trajnostnih praks in ohranjanje naravne ter kulturne dediščine slovenskega Mediterana.

ZRS Koper, ki letos obeležuje 30. obletnico znanstvenih dosežkov in delovanja, je postal mednarodno priznan referenčni center za raziskovanje sredozemskih in jadranskih tematik ter pomemben člen v prenosu znanja v domače in mednarodno okolje. Nov kompetenčni center bo nudil sodobne pogoje za raziskovalno delo in omogočil širitev dejavnosti Inštituta za oljkarstvo ZRS Koper ter Inštituta za vinogradništvo in vinarstvo ZRS Koper. Na

območju nekdanje karavle bodo zgrajeni sodobni laboratoriji in prostori, ki bodo podpirali razvoj bio

tehnologij, prilagoditve na podnebne spremembe, krožno gospodarstvo in drugo.

Občina podelila stavbno pravico

Decembra 2022 je Mestna občina Koper prenesla stavbno pravico za 40 let na degradiranem območju nekdanje karavle na Plavjah na ZRS Koper, ki je februarja 2022 pridobil gradbeno dovoljenje. Časovnica začetek gradbenih del predvideva v zimskih mesecih, do poletja 2026 bodo predvidoma zaključena dela prve faze projekta, druga faza pa bo potekala vzporedno z zaključkom prve.

Evropski teden mobilnosti za vse generacije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Mestna občina Koper se je letos že triindvajsetič pridružila Evropskemu tednu mobilnosti (ETM), najbolj razširjeni kampanji na področju trajnostne mobilnosti na svetu. Od 16. do 22. septembra so na območju občine potekale različne dejavnosti za vse generacije.

ETM je občanem in občanom Mestne občine Koper postregel s pestrim naborom aktivnosti za ozaveščanje in spodbujanje javnosti k uporabi trajnostnih oblik prometa. Festival trajnostne mobilnosti – osrednji dogodek za splošno javnost – je v soboto, 21. septembra, na Ukmarjev trg privabil množico obiskovalcev, ki so se lahko sprehodili med stojnicami, na katerih so se predstavljala društva s področja varovanja okolja in zdravja, ali se preizkusili v testu hoje, za najmlajše so bili na voljo različni poligoni, dogajanje pa so popestrili plesni nastopi in gledališka predstava za otroke.

Ljubitelji kolesarstva so se podali na družinski kolesarski izlet.

V sklopu ETM je potekala prireditev na prostem o Občinski celostni prometni strategiji (OCPS) MOK, ki je vključevala javno razpravo. Namen dogodka je bil pridobiti mnenja občanov in občanov o stanju prometa ter predstaviti pripravo in pomen OCPS. Odziv je bil zelo pozitiven, pri čemer je posebej dragoceno, da so sodelovali otroci. Njihova perspektiva o dostopnosti in mobilnosti v občini je namreč še posebej pomembna.

Očetje in otroci so tudi letos tekmovali v krajšem teku vzdolž Pristaniške ulice.

Na Park(irnem) dnevu so se vrtčevski in osnovnošolski otroci med drugim seznanili z delom gasilcev in policistov, pomembna novost letošnjega ETM pa so bile osvežitvene vožnje za starejše, ki sta jih omogočili Zavarovalnica Triglav in AMZS.

Tudi letos je ETM k uporabi trajnostnih oblik mobilnosti spodbujal z brezplačnim zajtrkom za kolesarje, že tradicionalno pa je bil to teden brezplačnega mestnega javnega potniškega prometa.

Aktivnosti ETM se sicer izvajajo v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE in jih sofinancira Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo.

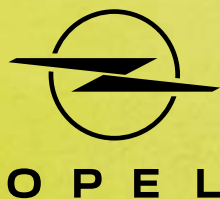
ETM so obeležili tudi v OŠ Oskarja Kovačiča Škofije, kjer so učence ozaveščali o varnih poteh v šolo in jih spodbujali k trajnostnim oblikam mobilnosti. V sodelovanju z AMTK so organizirali preverjanje spretnosti na kolesarskem poligonu, vzpostavili Pešbus, na dan brez avtomobila pa organizirali množični peš prihod v šolo.

OPEL ASTRA SPORTS TOURER

NAJBOLJŠA OD VSEH

ŽE OD **22.999 €**
Z OPEL FINANCIRANJEM

OPEL FLEXCARE

Opel Center Avto Aktiv Koper

Ankaranska cesta 12, 6000 Koper

opel.avto-aktiv.si

Primer informativnega izračuna za vozilo Opel Astra Sports Tourer Edition 1.2 litrski bencinski motor (81kW/110KM) s Start Stop in 6-stopenjskim ročnim menjalnikom je 22.999,00 EUR in velja ob nakupu na Opel financiranje; stranka v primeru Opel financiranja prejme tudi jamstvo FlexCare jamstvo in asistenca za dobo 2+2 leti (vključuje dveletno pogodbeno garancijo) oziroma 120.000 km. Za podrobnosti o ponudbi se obrnite na vašega prodajalca vozil Opel. Pridržujemo si pravico do spremembe. Kombinirana poraba goriva (po WLTP ciklu): 1,3–5,9 l/100 km, izpusti CO₂: 29–133 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0,0035–0,0508 g/km. Trdni delci: 0,0004 g/km in število delcev: 0,8700 × 10¹¹/km pri dizelskih motorjih. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna. Avto Aktiv d.o.o., Ankaranska cesta 12, 6000 Koper.

Dela na prvem vodovodu

Prvi sistem Rižanskega vodovoda je bil v primerjavi z današnjim preprost in skromen. Obsegal je zajetje izvira Rižane, cevovod surove vode od izvira do vodarne, vodarno Rižana z zmogljivostjo 90 litrov na sekundo in tranzitni cevovod do Kopra, Izole in Pirana z odcepoma za Ankaran (takrat Valdoltra) in Dekani. Na trasi je bilo skupno pet vodohranov. Vodovod v skupni dolžini 42 kilometrov je skozi šest predorov v celoti obratoval po gravitacijskem principu in še danes predstavlja osnovno hrbtenico vodovodnega sistema.

Rižanski vodovod nekoč in danes

Rižanski vodovod Koper bo maja 2025 praznoval 90. obletnico obstoja. 26. maja 1935 je pitna voda prvič pritekla na mestne izlivke in tako uresničila tisočletne sanje istrskih ljudi.

Prva trasa vodovoda

Danes Rižanski vodovod Koper upravlja tisočkilometrsko omrežje, ki zagotavlja nenehen dostop do pitne vode za 120 naselij oziroma več kot 92.000 prebivalcev slovenske Istre in za več kot milijon obiskovalcev na letni ravni.

Pomen podjetja v slovenski Istri

Podjetje, ki danes zaposluje 105 ljudi, je izjemnega pomena tudi za številne gospodarske porabnike in naraščajoči turizem. Rižanski vodovod Koper na letni ravni zagotovi od šest do 6,3 milijona kubičnih metrov pitne vode. Vodarna v Cepkih je opremljena z najsodobnejšimi napravami za mikrofiltracijo vode in stalni nadzor nad kakovostjo ter zdravstveno ustreznostjo pitne vode.

Za zmanjšanje vodnih izgub in energetske samooskrbe

V preteklih mesecih so na Rižanskem vodovodu prenavljali zastarele dele vodovodnega omrežja in s tem dodatno zmanjšali vodne izgube. V prvi polovici leta je bilo zamenjanih 900 metrov cevi. V Mestni občini Koper so na Oljčni poti v Olmu obnovali cevovode in cevne priključke.

Izvedli so tudi dva nova projekta, namenjena zagotavljanju višje stopnje energetske samooskrbe. V vodarni Cepki so na vkopane rezervoarje postavili novo sončno elektrarno z močjo 200 kW oziroma s 490 sončnimi paneli, ki bodo zagotavljali dodatno energijo iz obnovljivih virov, v Kopru pa so na upravni stavbi postavili novo 105-kW sončno elektrarno, ki jo prekriva 242 sončnih panelov.

Stari deli vodarne

BODI MODER,
OHRANI OKOLJE IN PREIDI NA
e-račun

SII SAGGIO,
PRESERVA L'AMBIENTE E PASSA ALLA
bolletta elettronica

www.rvk.si/eracun

Pravilno ločevanje odpadkov mora postati del vsakdana

Marjetica Koper si že leta prizadeva, da bi njihovi uporabniki že ob izvoru nastanka odpadka poskrbeli za njegovo pravilno razvrščanje. Komunalno podjetje je na približno 700 ekoloških otokih postavilo nekaj manj kot 14.000 zabojnikov za ločeno zbiranje odpadkov. Ponekod sta dodana še posebna zabojnika za oblačila in obutev ter odpadno električno in elektronsko opremo.

Z ločevanjem odpadkov v gospodinjstvih bistveno prispevamo k njihovi pripravi za ponovno uporabo, recikliranje ali drugo vrsto predelave. Znano je, da je med odpadki kar 50 odstotkov plastične in kovinske embalaže, ki je večinoma nepravilno odložena v črne zabojnike. Po nekaterih podatkih lahko človek z minimalnim naporom ustrezno loči kar 80 odstotkov odpadkov.

Pri Marjetici so prepričani, da bodo z vztrajnostjo dosegli sožitje med okoljem in skupnostjo. Vsak pravilno ločen odpadke namreč predstavlja surovino za

izdelavo novih proizvodov. Biološke odpadke odvažajo v kompostarno, steklo in pločevinke so surovine, ki se lahko v posebnih obratih predelajo nešteto krat, s predelavo petih ton papirja pa pri življenju ohranimo kar 90 dreves.

Brezplačne akcije

Ustrezno ločevanje odpadkov je eden od načinov posameznikovega aktivnega prispevka k čistemu okolju in ohranjanju naravnih virov. Ob infrastrukturi in vsakoletnih akcijah odvoza različnih frakcij odpadkov se na različnih lokacijah vedno znova pojavijo kršitelji, ki na ekološke otoke in v njihovo bližino odlagajo odpadke, ki tja ne sodijo. Tako odvoz kot prevzem kosovnih odpadkov sta za občane dvakrat letno brezplačna (z

dopisnico, ki jo prejmejo ob računih po pošti), dvakrat letno pa koprsko podjetje izpelje tudi akciji prevzema nevarnih odpadkov in zelenega reza.

Preklopite na e-račun

Javno podjetje mesečno izda več kot 26.000 računov. Elektronski račun, ki so ga uvedli že leta 2019, omogoča učinkovitejše, hitrejšo in varnejše, predvsem pa okolju prijaznejše poslovanje. Do danes je na e-račun preklopilo že več kot 3.300 uporabnikov. Preklop je zelo preprost. Izpolnjen in podpisan obrazec lahko občanke in občani najdejo na spletni strani **www.marjetikakoper.si/eracun** in ga pošljejo na sedež podjetja **Ulica 15. maja 4, 6000 Koper** ali ga posredujejo na elektronski naslov **ekoracun@marjetikakoper.si**.

Pomembnost odgovornega lastništva živali

Ob svetovnem dnevu živali je Marjetica Koper kot upravljavec Obalnega zavetišča za zapuščene živali na svojih oglasnih površinah izvedla kampanjo, s katero je predstavila pse in mačke, ki v zavetišču v Dvorih pri Sv. Antonu čakajo na lepšo prihodnost. Oglasi so imeli jasen cilj – širšo javnost opozoriti na pomembnost odgovornega lastništva.

V Semedeli s čistilno akcijo povezali vse generacije

V septembru so se številni krajanke in krajani Semele na pobudo Jana Gregoriča in Jana Škofa združili in izvedli čistilno akcijo. Družine z otroki so skupaj očistile in uredile zanje dve pomembni lokaciji: šolsko igrišče OŠ Dušana Bordona in okroglo igrišče v Semedeli.

Na šolskem igrišču in okroglem igrišču so delavci podjetja Marjetica Koper očistili celotno površino, otroci in starši pa so na šolskem igrišču prebarvali stare grafite in očistili vse zamašene odtok. Ustvarjalna Nejc Fonda in Tai Küssel sta na igrišču ustvarila olimpijsko obarvan grafite, ki predstavlja koprsko olimpijca, judoistko Andrejo Leški in kajterja Tonija Vodiška, ter ju povezala z legendarno navijaško skupino Tifozi Koper. Na semedelskem okroglem igrišču pa je po temeljitem čiščenju, posaditvi dreves in dodani gugalnici za najmlajše mojster grafitov Tine Dekort (Mortis) še unikatno porisal košarkarski koš.

Krajanje s tem niso zgolj očistili javne površine, temveč ustvarili prostor, kjer bodo otroci z veseljem preživljali prosti čas.

V Kopru pozdravili tisočo potniško ladjo

V septembru je na potniški terminal Luke Koper priplula tisoča potniška ladja od začetka turizma potniških ladij. Gre za pomemben mejnik, ki potrjuje, da se koprsko pristanišče razvija v pomembno središče potniškega prometa in turizma.

Ob prihodu tisoče ladje, Norwegian Pearl, je na Bastionu zaživila fotografska razstava Tisoč morskih razgledov avtorjev Jake Jeraša, Jake Ivančiča, Kristjana Stojakovića in Petra Kleve, obenem pa so zgodovinski dogodek na koprskem potniškem terminalu pozdravili tudi predstavniki ključnih akterjev pri razvoju potniškega ladijskega turizma v Sloveniji: predsednica Luke Koper Nevenka Kr-

žan, državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo mag. Andrej Rajh, župan MOK Aleš Bržan in direktorica STO Maja Pak Olaj.

Koper se je kot pristanišče za potniške ladje na svetovni zemljevid vpisal leta 2005 s prihodom prve večje potniške ladje Minerva II s 600 potniki. Neposredno ob starem mestnem središču je nato kmalu zaživel potniški terminal.

Začetek gradnje novega potniškega terminala

V naslednjo sezono bomo predvidoma stopili z novim, pokritim potniškim terminalom, ki bo turizem potniških ladij ponesel na višjo raven. Luka Koper je izvajalca del že izbrala, gradnja naj bi se začela novembra,

takoj po zaključku letošnje sezone. Potniški terminal je zasnovan tako, da ne bo namenjen le potnikom, ampak tudi občanom. Odpiral se bo tako na morje kot proti mestu in bo zagotovo kmalu postal novo, sodobno zbirališče lokalnega prebivalstva.

KIA BENČIČ
KJER JE KIA DOMA

☎ 05 915 0600

Lani oktobra je Koper sprejel največjo ladjo v zgodovini koprskega ladijskega potniškega prometa – Norwegian Epic je na krovu pripeljala več kot 4.150 potnikov in 1.500 članov posadke. Leta 2023 je slovensko obmorsko mesto obiskalo tudi največ potniških ladij doslej, kar 78. V Kopru pa so se razveselili tudi prihoda milijontega potnika.

Ob prazniku priklučitve Primorske k matični domovini

Na dan, ko je pred 77 leti začela veljati pariška mirovna pogodba, po kateri so Zgornje Posočje, Vipavska dolina, večji del Krasa in manjši del Istre postali del Slovenije, tradicionalno praznujemo obletnico priklučitve Primorske k matični domovini. Osrednjo proslavo je letos gostila Vipava.

Letošnja slovesnost je bila na Glavnem trgu v Vipavi, kjer je zbrane nagovoril predsednik vlade Robert Golob. Na proslavi pod sloganom Moja pesem je himna srca so

zazvene misli in pesmi o domovini, ponosu na preteklost in pogledih na prihodnost. Proslave se je udeležil župan Mestne občine Koper Aleš Bržan.

S Terra Gothico Incognito do novih vsebin v mestnem stolpu

Interreg Slovenija – Hrvatska
Terra Gothica Incognita

1. septembra se je začel mednarodni projekt Terra Gothica Incognita, v katerem sodeluje tudi Mestna občina Koper. Glavni cilj projekta je reševanje izzivov, povezanih z ohranjanjem in valorizacijo srednjeveške kulturne dediščine v obmejnih območjih Hrvaške in Slovenije. Projekt, ki bo trajal do 22. februarja 2027, sofinancira Evropska unija iz programa Interreg VI-A Slovenija-Hrvaška 2021–2027.

Mestna občina Koper bo izvedla več pomembnih aktivnosti, vključno s stalno razstavo v mestnem stolpu o zgodovini mesta Koper, urnem mehanizmu in najstarejšem zvonu.

Ustvarila bo interaktivni turistični produkt Zgodovinska pustolovščina po Kopru, ki bo obiskovalcem omogočil raziskovanje mestnih znamenitosti skozi poučne zgodbe, mite in legende, ter slikanico za otroke o mitološki zgodovini Kopra. Občina bo organizirala tudi izobraževalni program za občanke in občane, v sklopu katerega bo na voljo brezplačen ogled Kopra, v sodelovanju z lokalnim prebivalstvom pa bo organizirala še t. i. četrtne fešte.

Vodilni partner projekta je Občina Kastav, poleg Mestne občine Koper pa sodelujejo še Pokrajinski muzej Koper, Regionalni razvojni center Koper, Povjesnim i pomorskim muzej Istre in Udruga Hrvatskih putničkih agencija.

Skupna vrednost projekta znaša 2.433.073,77 evra, od tega 1.946.459,01 evra prispeva Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR). Delež Mestne občine Koper znaša 340.008 evrov, 272.006,40 evra bo sofinanciral ESRR, preostanek pa bo občina dodala iz lastnih sredstev.

Projekt so predstavili (od leve proti desni) Mitja Petek, Uroš Jelenovič, Renato Stankovič, Katarina Marić, Mihaela Turniški in Marko Bonin.

Več kot dva milijona za rekonstrukcije cest

V začetku jeseni se je Mestna občina Koper lotila obnove več dotrajanih odsekov lokalnih cest in javnih poti. Za zagotavljanje boljših življenjskih pogojev občanov in občanov ter večje prometne varnosti bo občina skupno odštela približno 2,2 milijona evrov. Dela bodo na večini cest zaključena do novega leta.

Najobsežnejša rekonstrukcija in ureditev odvodnjavanja čaka javno pot Hliban-Guci v dolžini 582 metrov. Skoraj 777.000 evrov vredna naložba, brez vključenega davka, bo obsegala cestno ureditev, izgradnjo meteorne kanalizacije in odvodnjavanje meteorne vode ter postavitev nove javne razsvetljave. Na spodnjem delu ceste je predvidena tudi izgradnja pločnika.

Na 220 metrov dolgem drugem odseku lokalne ceste Rižana-Krnica, od vasi Rižana pri vrtcu do vaškega jedra Krnice, bo izvajalec rekonstruiral

vozišče, ustrezno uredil obcestni prostor in odvodnjavanje površinskih padavinskih voda ter tako cesto in okoliški teren trajno zaščitil pred plazenjem in erozijo. Občina bo za poseg odštela nekaj manj kot 320.000 evrov z davkom.

Za 360 metrov dolg odsek ceste Bonini-Prade bo občina odštela dobrih 311.000 evrov z davkom. Vozišče bo po zaključku del sanirano in razširjeno, izvedene bodo tudi utrjene bankine in brežine. MOK je pristopila tudi k asfaltiranju 340 metrov dolgega dela ceste Šmarje-Pomjan. V sklopu 214.000 evrov vredne naložbe z vključenim davkom bo uredila tudi odvodnjavanje meteorne in drenažnih vod.

Nekaj več kot 87.000 evrov bo občino stala obnova 250 metrov dolgega odseka javne poti Boršt-Glem,

od avtobusne postaje v Glemu proti križišču za Boršt. Obnova poti je predvidena po obstoječem koridorju z manjšimi popravki, in sicer betonsko bankino na levi in asfaltno muldo na desni strani, s predvidenimi izogibalšči za primere srečevanje vozil.

Javna pot Kampel-Brda, v dolžini 166 metrov, bo dobila novo betonsko voziščno konstrukcijo širine 2,75 metra. Na delih ceste izven povoznih površin je predvideno tlakovanje z eko tlakovci, ki bodo zmanjšali količine meteorne cestne vode. Tu je predvidena obroba s potopljenimi betonskimi robniki in vgradnja travnih plošč. Naložba bo občino stala skoraj 88.000 evrov.

MOK bo v naslednjih mesecih obnovila del ceste v dolžini 320 metrov na lokalni cesti Marežice-Lopar-Sv. Anton in razširila voziščno konstrukcijo. Naložba bo stala dobrih 150.000 evrov. Kmalu pa se bo lotila tudi obnove ceste Bezovica-Hrastovlje. Za 420 metrov dolgo traso, ki jo med drugim čakajo preplastitev, razširitev in ureditev odvodnjavanja, bo odštela nekaj manj kot 140.000 evrov.

Po že obnovljenih dveh odsekih v preteklih letih je na vrsto prišel tudi zadnji odsek lokalne ceste Reparec-Pregara. Projektna rešitev, vredna slabih 146.000 evrov, predvideva asfaltiranje 240 metrov vozišča, njegovo razširitev in ureditev obojestranskih bankin. Rekonstrukcija čaka tudi 325 metrov dolg del lokalne ceste Šmarje-Puče.

»Sfrizirano« košarkarsko igrišče v Movražu

V Movražu lahko krajanke in krajani košarko in druge športe igrajo na prenovljenem igrišču, ki ga krasijo nov asfalt, novi koši in zarisane črte tako za košarko kot za odbojko in mali nogomet. Igrišče je ograjeno z novo ograjo, dodano je še manjše otroško igrišče z gugalni in večnamenskim igralom. Občina je za projekt participativnega proračuna namenila 35.000 evrov, projekt pa je sofinanciralo še Turistično, razvojno, športno in kulturno društvo Movraž.

V Dilicah dobili vodo

Občina je v Dilicah zgradila 1.100 metrov vodovoda in tako vodo pripeljala tudi v to naselje. Gradbena dela je izvajalo sežansko podjetje Filipčič, d. o. o., montažna dela pa Rižanski vodovod Koper. Vrednost investicije je znašala 193.000 evrov.

Obala
 nepremičnine

... z vami že od leta 2001.

Načrtujete prodajo svoje nepremičnine?
HITRO, STROKOVNO, ZANESLJIVO

041 352 200 · www.obala-nepremicnine.si

Ob Osnovni šoli Šmarje raste nova telovadnica

REPUBLIKA SLOVENIJA
 MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
 TURIZEM IN ŠPORT

V začetku septembra so delavci začeli gradnjo nove telovadnice Osnovne šole Šmarje pri Kopru. Z dobrih 4,4 milijona evrov vrednim projektom bo šmarska telovadnica postala eden izmed ključnih objektov za izvajanje športnih programov v občini.

Zaradi naraščajočega trenda vpisa v OŠ Šmarje in demografskih gibanj je stara šolska telovadnica postala pretesna za 18 oddelkov. Na dobrih 1.500 kvadratnih metrih površine bo izvajalec del, podjetje Godina, d. o. o., v prizidku k osnovni šoli uredil športno dvorano s tribuno in shrambo za

rekvizite, dodatni manjši vadbeni prostor, garderobe in kabinete, sanitarije ter prostore za shranjevanje in tehniko. Dodana vrednost novozgrajenega objekta bo zunanje otroško igrišče na strehi objekta.

Zaključek del je predviden decembra prihodnje leto.

Za 4,4 milijona evrov vredno naložbo je občina prejela milijon evrov iz javnega razpisa Ministrstva za gospodarstvo za izbor sofinanciranja investicij v športno infrastrukturo v letu 2024. 400.000 evrov bo prejela v letu 2024, 600.000 evrov pa v letu 2025. Ostala sredstva bo zagotovila iz lastnih virov.

Prodajate ali iščete nepremičnino?

Ko želite prodati ali kupiti nepremičnino in potrebujete strokovno pomoč.

www.urbanistika.si | 05 63 14 394 | 041 529 199

URBANISTIKA

Certifikat GZS – Zaupanja vredna
 nepremičninska družba: št. Certifikata 6/2019

Center starejših Koper sprejema prve stanovalce

Deos Center starejših Koper že sprejema svoje prve stanovalce. Sodoben dom v Olmu, ki je začel delovati s 1. oktobrom, bo varno zavetje nudil skupno 275 starostnikom, od tega 24 osebam z demenco. Celotna naložba, ki bo pomembno obogatila skrb za starejše občanke in občane, je družbo Deos stala 35 milijonov evrov.

Velik objekt, ki se razprostira ob križišču Ceste na Markovec in Ulice Istrskega odreda v Olmu, je razdeljen na več manjših gospodinskih enot. Svoje stanovalce bo dobival postopoma, po bivalnih enotah. Bivalne enote, kjer bo delo potekalo po načelih gospodinskih skupnosti, sicer sestavlja 10 namestitev v enoposteljnih in dvoposteljnih sobah. V družbi Deos računajo, da bo Center sta-

rejših Koper v celoti naseljen najkasneje v roku šestih mesecev od odprtja. Center trenutno zaposluje 40 ljudi, ko bo poln, pa bo delodajalec 120 zaposlenim.

Več kot polovica sob je enoposteljnih, na voljo pa so tudi dvoposteljne sobe. V pritličje sta umeščena dva oddelka za osebe z demenco, v atrij pa terapevtski vrt. V sklopu objekta deluje manjša kavarna, v okolici pa bodo uredili park s sprehajalnimi potmi, kjer bodo svoj prosti čas preživljali tako stanovalci doma kot okoliški prebivalci.

 marjetica
KOPER

REŠI
DREVO!

Ali ste vedeli,
da lahko
1000 ljudi
s preходом
na e-račun,
reši eno drevo
na leto?

PREKLOPI NA SČEGLI
račun @ pagamenti

 marjetica
KOPER

www.marjeticakoper.si/eracun

V novo šolsko leto vstopili s številnimi izboljšavami

*Mestna občina Koper je poleti poskrbela, da se je novo šolsko leto začelo v bistveno bolj-
ših bivalnih in izobraževalnih pogojih.*

na starem delu stavbe, menjavo dela zunan-
njega in notranjega stavbnega pohištva ter
prenovo dotrajane strojne in elektro nape-
ljave. Poskrbljeno bo tudi za prezračevanje
stavbe in ogrevanje ter hlajenje objekta,
polepšane bodo zunanje površine vrtca. Za
vsa gradbena, obrtna in inštalacijska dela
bo poskrbelo izolsko podjetje IGC PROJEKT,
d. o. o., za dobavo in montažo opreme, med
drugim kuhinjske, pa bo poskrbel ATLAS
OPREMA, d. o. o.

Med večjimi naložba-
mi v šolske in vrtčevske
objekte je skoraj 470.000
evrov vredna prenova
notranjosti Vrtca Seme-
dela, enote Markovec, ki
vključuje tudi dislocirane
oddelke prvih razredov
Osnovne šole Antona Uk-
marja. Prenovo je izvedlo
koprsko podjetje Geoit, d.
o. o. Obsegala je sanacijo
sanitarij z obnovo vseh
napeljav, menjavo tlakov
na hodnikih in brušenje
parketa. Izvajalec del je
zamenjal tudi grelna tele-
sa, luči in notranja vrata
ter objekt pobelil.

Še bolj celovita prenova bo do-
letela Vrtec pri OŠ Dekani, enota
Rižana. Naložba v skupni vred-
nosti nekaj več kot 815.000 evrov
obsega obnovitev fasade in strehe

Nova kanalizacija in dvorišče v Bertokih

*Vrtec Bertoki se je soočal z dotrajano in neustrezno meteorno kanalizacijo, zato je
izbrani izvajalec SC GRADITELJ, d. o. o. prenovil in povečal celotno meteorno kana-
lizacijo na dvorišču pred vrtcem ter celotno dvorišče na novo tlakoval. Občina je za
naložbo odštela približno 60.000 evrov.*

*MOK je med drugim sa-
nirala kanalizacijo v OŠ
Prade, fasado OŠ Duša-
na Bordona in streho ter
strelovod na OŠ Dekani,
zamenjala okna na OŠ
Šmarje, na OŠ Gračišče
pa popravila strešna
okna in ogrevanje.*

Le centrali solari sui tetti delle scuole elementari

Il Comune città di Capodistria si impegna a raggiungere il livello massimo di autosufficienza elettrica, ha infatti collocato le centrali solari in due scuole elementari dell'entroterra. Grazie ai contributi a fondo perduto potrà collocare le centrali solari anche sugli altri edifici pubblici nel comune.

In estate gli operai dell'azienda EPEU, obnovevljivi viri, d. o. o. (S. r. l.) hanno collocato i pannelli solari sulla Scuola elementare Istrskega odreda Gračiče e sulla SE Sveti Anton e hanno collegato le centrali solari alla rete elettrica. Il valore dell'investimento ammonta a quasi 140.000 euro, IVA inclusa.

Grazie ai contributi a fondo perduto collocerà le centrali solari anche sulla SE di Capodistria, sulla SE Šmarje pri Kopru, sulla SE Anton Ukmar, sulla SE Oskar Kovačič Škofije, sul giardino d'infanzia di Škofije e sul Palazetto dello sport Burja a Škofije.

La nuova immagine del Collegio dei Nobili

I lavori di rinnovo del palazzo storico Collegio dei Nobili in Piazzale del Ginnasio sono in fase conclusiva. Negli ultimi mesi gli operai dell'azienda Makro5 gradnje hanno terminato la protezione antincendio del tetto dell'edificio scolastico e la costruzione portante in metallo del tetto della palestra. Sono state già concluse le pareti in cartongesso dei controsoffitti e gli intonaci delle pareti del pianterreno. Parte molto importante del rinnovo anche i lavori di restauro e conservazione. Sono state restaurate le cornici in pie-

tra e vi sono state montate le finestre in legno. Sono in fase di realizzazione i lavori meccanici, le installazioni elettriche e i lavori di pittura delle pareti nei piani superiori, nella parte interna dell'edificio le ante delle finestre in legno vengono rivestite di pannelli in cartongesso, si sta concludendo anche la realizzazione del rivestimento del pavimento al pianterreno. Di seguito, verranno realizzati i pavimenti nei piani superiori dell'edificio e il soffitto al secondo piano. La conclusione del rinnovo è prevista per la prossima primavera.

Slika Vittoreja Carpaccia znova krasi koprsko stolnico

Jeseni se nadaljuje niz dogodkov ob obeležitvi 1500. obletnice domnevne ustanovitve Kopra. Po vrhuncu sredi junija, ko je bil po 70 letih obujen običaj spreveda z relikvijami prvega koprškega škofa sv. Nazarija po koprskih ulicah, so Mestna občina Koper, koprška župnija in Škofija Koper slavnostno obeležile vrnitev restavrirane oltarne slike Vittoreja Carpaccia z naslovom *Marija z Detetom na prestolu in s šestimi svetniki v koprsko stolnico*.

Zahtevno delo restavratorske ekipe

Veliko majhnih in velikih dejanj ter dogodkov se je v letih združilo v ljubljanskem Restavratorskem centru Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki je prispevalo k uspešni realizaciji projekta. Petletno obdobje je od konservatorok-retavratorok in strokovnjakov s področja naravoslovnih in humanističnih znanosti, ki so sodelovali pri projektu, zahtevalo veliko vsakodnevnega izvajanja različnih postopkov; od odstranjevanja neoriginalnih plasti, kitanja in retuširanja do končnega lakiranja slike. Delo ne bi bilo tako uspešno, če ne bi moči združila zelo usklajena delavna in usposobljena ekipa, projekt pa ne bi bil mogoč brez podpore Ministrstva za kulturo.

Slika v višino meri 414 centimetrov, v širino pa kar 251 centimetrov.

Koper je že leto 2016 leta 1516 slavila 500. obletnico naposvetil beneškemu renesančnemu slikarju Vittoreju Carpacciu, ki je ustvarjal in živel v Kopru. Takrat je oltarna slika iz leta 1516 slavila 500. obletnico nastanka, januarja 2019 pa jo je izurjena tehnična ekipa snela s stene koprške stolnice in odpeljala na restavriranje v ljubljanski restavratorski center.

Restavriranje Carpacciove oltarne slike so v Restavratorskem centru izpeljale Barbka Gosar Hirci, Emina Frljak Gašparovič in Sanela Hodžić.

Po petih letih intenzivnega in natančnega dela se je v začetku oktobra iz prostorov ljubljanskega Restavratorskega centra Zavoda za varstvo kulturne dediščine v koprsko stolnico vrnila oltarna slika neprecenljive vrednosti Marija z Detetom na prestolu in s šestimi svetniki. Barve na sliki so znova takšne, kot jih je leta 1516 naslikal Carpaccio.

Tematika slike razkrije

Tematika slike je ahistorična in prikazuje Devico na prestolu z angeli glasbeniki, ki sedijo ob njenih nogah, in šestimi svetniki, ki so simetrično razporejeni na obeh straneh. Svetnike lahko od leve proti desni identificiramo kot Hieronima v kardinalskem oblačilu, Jožefa, Roka, Sebastijana in Nazarija, zavetnika Kopra, ki v levi roki drži maketo mesta. Zadnji svetnik v desnem ospredju je Quirizio ali Quirino, rimski vojak, ki je bil s pastoralno vizitacijo identificiran leta 1660.

Projekt s težo odgovornosti

Prevoz slike v center Kopra ni bil majhen zalogaj – slika namreč v višino meri 414 centimetrov, v širino pa 251 centimetrov, a so jo spretno roke delavcev pod budnim očesom in navodili vodje projekta Barbke Gosar Hirci po devetih urah natančnega dela varno namestile na oltar v desni prečni ladji cerkve Marijinega vnebovzetja v Kopru.

Prihod slike sta pred dnevi v koprski stolnici med drugimi pospremila župan Mestne občine Koper Aleš Bržan in župnik dr. Primož Krečič v družbi apostolskega nuncija v Republiki Sloveniji nadškofa monsinjorja Jeana-Marieja Speicha in drugih visokih gostov.

Vrnitev oltarne slike Marija z Detetom na prestolu in s šestimi svetniki v koprsko stolnico je eden od vrhuncev celoletnega praznovanja ob 1500. obletnici mesta in izjemna dodana turistična vrednost mestu, ki prepozna-

va pomen bogate koprške kulturne dediščine. Kot je povedal župan Mestne občine Koper Aleš Bržan, je v 1500-letni zgodovini Koper nudil trajen ali začasen dom številnim pomembnim osebnostim, med drugim slikarju Vi-

ttoreju Carpacciu: »Slika, pred katero smo danes zbrani, se zaradi upodobljene renesančne harmonije, prikazanih verskih idealov ljubezni, zaščite in pobožnosti, edinstvene Carpaccieve estetike in njegovega vpliva na ka-

snejšo umetnost uvršča med dragocen del svetovne umetnostne dediščine. Osebnost pa me bolj kot njena pomembnost navdihuje njena umirjena lepota in podoba makete mesta, ki jo v rokah drži sv. Nazarij.«

Omenjena slika je zadnje delo, vključeno v 14 let trajajoči konservatorsko-restavratorski projekt, ki je eden najpomembnejših na nacionalni ravni. Že leta 2010 je Restavratorski center Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije namreč v delo dobil prvi dve sliki iz Carpaccievega opusa iz koprške stolnice – Predstavitelj v templju in Pokol nedolžnih otrok, ki sta nekdanj krasili krila orgelske omare v stolnici.

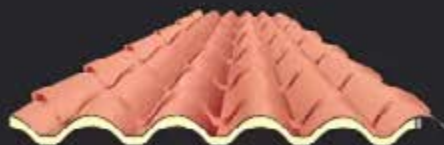
TEHNO^Market

VSE ZA STREHO

KROVSKO - KLEPARSKI PROGRAM

>>KAKOVOST / CENA / ZANESLJIVOST<<

www.tehnomarket.si

Z VAMI ŽE
30 LET

STROKOVNJAKI ZA STREŠNI IN ODVODNI SISTEM

- jeklene strešne kritine
- izolacijski paneli
- žlebovi in komplet odtočni sistem
- spajalni in pritrdilni material
- strešna okna
- natur in barvne pločevine
- izdelava pločevinastih obrob po meri
- preoblikovanje pločevin
- polikarbonati
- termoizolacije

KJG
QUALITY

Pred prenovu Libertasa na ogled festival IZIS

Še do nedelje, 20. oktobra, v skladišču Libertas gostuje že 12. festival IZIS. S tem se zaključuje pestra ponudba razstavnih in kulturnih dogodkov v skladišču, ki bo novembra zaradi prenove zaprlo vrata.

Letošnja tematika razstave IZIS je samonadzor. Snovalci festivala se tokrat sprašujejo, ali je nadzor lahko samodejen, tako da človek nadzira samega sebe, ali mora prihajati iz zunanjega okolja in zakaj je sploh potreben. Na zastavljena vprašanja s svojimi stvaritvami in glasbeno-vizualnimi eksperimenti odgovarja 11 umetnikov in štirje umetniški performerji.

Mednarodni festival IZIS je ena od prvih večjih vsebin, ki je dobila domovanje v nekdanjem skladišču Libertas in je s postavitvijo umetnin nakazala mogočnost tega kulturnega prostora. Po zaslugi Festivala IZIS in še drugih sorodnih organizacij, ki si prizadevajo za obuditev urbane kulture, bo dotrajano skladišče Libertas po prenovi končno dobilo pravo prostorsko vrednost in bo namenjeno kulturnim vsebinam, ki jih na istrskem območju zagotovo ne zmanjka.

Numerosi rinnovi culturali

Negli ultimi anni il Comune città di Capodistria ha rinnovato il Palazzo Sabini-Grisoni, la Loggia Vecchia, parte di Piazza Tito e la Loggia, sono in fase conclusiva i lavori di rinnovo del Collegio dei Nobili, visto l'ingente patrimonio edilizio da rinnovare però il Comune vorrebbe rafforzare la collaborazione con il ministero.

I progetti culturali con il sostegno del Ministro della cultura

Nel mese di settembre il Sindaco del Comune città di Capodistria Aleš Bržan si è riunito con il Ministro della cultura Asta Vrečko. In una riunione, tenutasi nei locali del Comune città di Capodistria, il sindaco e il ministro hanno discusso tra l'altro la possibile soluzione della problematica relativa agli antichi toponimi delle vie e delle piazze di Capodistria. Il Comune città di Capodistria collocherà le nuove tabelle modificate, le scritte però rimarranno praticamente le stesse. Una commissione particolare, nominata dal sindaco con un'apposita delibera, modificherà l'immagine grafica delle tabelle che verranno collocate al posto di quelle attuali.

Tema principale della riunione di lavoro il ricco patrimonio culturale della città che vanta, solamente nel centro storico, ben 99 monumenti culturali di rilevanza locale e nazionale. Negli ultimi anni il Comune città di Capodistria, in collaborazione con il Ministero della cultura, vi investe molto di più che in passato. Un bell'esempio della collaborazione con il ministero è il rinnovo del campanile cittadino. Il sindaco e il ministro hanno parlato anche della problematica del deposito artistico e della possibile soluzione.

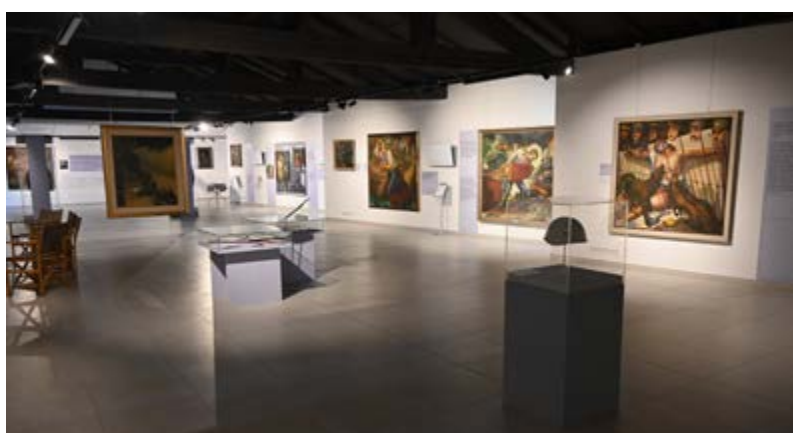
V Pokrajinskem muzeju Koper razstava slik Toneta Kralja

Pokrajinski muzej Koper do nedelje, 15. decembra, gosti razstavo Muzeja novejšje in sodobne zgodovine Slovenije z naslovom Kruha in iger, slikarstvo Toneta Kralja 1941–1945. Razstavo si občanke in občani ter drugi obiskovalci brezplačno ogledate v času odprtja koprškega muzeja.

Razstavo, ki sta jo konec avgusta odprla župana Mestne občine Koper in Občine Dobropolje, Aleš Bržan in Janez Pavlin, predstavlja slikarja Toneta Kralja in njegovo delovanje v obdobju druge svetovne

vojne. V tem času so nastala dela, kot so Cirkus Nazi, Rapallo, Primorski kurent ter poslikave v župnijski cerkvi sv. Mihaela v Lokvi in v župnijski cerkvi sv. Vida na

Šentviški Gori, ki velja za simbol kljubovanja fašizmu in raznarodovanju.

FESTIVAL
Šelestenja Truscio

6. 11. 🍁 PRIZMA

13. 11. 🍁 KLAVIRSKI KVARTET PHOENIX

20. 11. 🍁 SILENCE

4. 12. 🍁 ALDO KUMAR: DIHI, ZBOR SLOVENSKE FILHARMONIJE

🕒 20.00

📍 Dvorana sv. Frančiška
Sala San Francesco d'Assisi

Vstopnice
Biglietti

KOPER 1500
CAPODISTRIA
524-2024

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA

eventim

www.visitkoper.si

Mestna občina Koper aktivna na področju programov in storitev za starejše

Vsi programi in storitve socialnega varstva za starejše v Mestni občini Koper so zbrani v zloženki Skupaj za starejše.

Generalna skupščina Združenih narodov je leta 1990 1. oktober razglasila za mednarodni dan starejših, to je oseb, starih 65 let ali več. Mestna občina Koper se zaveda vpliva staranja prebivalstva na družbo, predvsem pa potrebe po zagotavljanju dostojanstvenega staranja in nadaljnjega sodelovanja starejših prebivalcev v družbi, zato starejšim občanom ponuja široko mrežo programov in storitev.

Mestna občina Koper svojo skrb usmerja predvsem v programe in storitve, ki upoštevajo značilnosti in potrebe starejših v lokalnem okolju, zmanjšujejo socialno izključenost starejših in ohranjajo oziroma dvigajo kakovost življenja starejših v domačem okolju.

V okviru Obalnega doma upokojencev Koper deluje Gerontološki center Koper, kjer je zagotovljena informacijska točka za starejše občane. Poleg tega občina redno sofinancira storitve pomoči družini na domu, program varovanja starejših oseb na daljavo, dnevne dostave kosil na dom, program spremljanja in družabništva, projekt brezplačnih prevozov starejših, program integrirane celostne oskrbe za starejše, program centra dnevnih aktivnosti za starejše in večgeneracijskega centra.

Socialno šibkejši občani lahko uveljavljajo delno ali celotno oporostitev plačila storitev socialnega servisa prek občinskih denarnih socialnih pomoči. V sodelovanju z Rdečim križem Koper občina že več let zagotavlja pakete prehrabnih in higienskih pripomočkov. Prav tako sofinancira program materialnih pomoči in programe, ki jih izvaja istrska območna enota Karitasa, namenjene starejšim, ki jim grozi socialna izključenost ali potrebujejo podporo in pomoč v vsakdanjem življenju.

Čeprav mrežo institucionalnega varstva zagotavlja država, je Mestna občina Koper v zadnjih letih zagotovila komunalno opremljeni zemljišči za namen izgradnje Centra starejših Koper in bivalne enote Bellavista.

Barčica aktivno vpeta v lokalno skupnost

Dnevni delovno-terapevtski center Barčica (v nadaljevanju DDTC Barčica) je javni socialnovarstveni program Centra za socialno delo Južna Primorska, Enota Koper in je namenjen občanom Mestne občine Koper ter Občine Ankaran, ki imajo dolgotrajne in ponavljajoče se težave v duševnem zdravju.

V program, ki je v lokalni skupnosti prisoten že od leta 1996, je vključenih trideset uporabnic in uporabnikov, ki dnevni center obiskujejo vse delovne dni v letu, in sicer od 7. do 15. ure. Vsak dan je strukturiran in ciljno načrtovan. Primarno poslanstvo programa je psihosocialna rehabilitacija, eden temeljnih ciljev slednje pa vključevanje v širše socialno okolje, kar je temeljnega pomena pri obravnavi oseb s težavami v duševnem zdravju.

Svojo prisotnost v lokalnem okolju zagotavljajo na delovnem, kulturnem, umetniškem, športnem podro-

čju. Pripadati širšemu lokalnemu okolju, biti soustvarjalec, dokazati, da zmorem in sem koristen, je ena večjih potreb pri graditvi samopodobe, ki jo duševna bolezen običajno načne in okrne.

Skrb za duševno zdravje in številne storitve, ki so tem osebam namenjene, se vedno bolj odpira in premika iz zaprtih institucij v okolje, ki pa mora biti ozaveščeno in imeti dovolj informacij. V zadnjih letih se zaposleni v programu soočajo z več kot očitnim porastom vključevanja mlajše populacije, ki ima kljub težavam v duševnem zdravju še vedno

ohranjeno življenjsko kondicijo, delovne spretnosti in različna znanja, ki jih želijo uporabiti ter tako ostati čim dlje samostojni in aktivni deležniki življenja v skupnosti.

Center aktiven na več področjih

Dnevni delovno-terapevtski center Barčica se lahko pohvali z zglednim sodelovanjem z Javnim podjetjem Marjetica Koper, d. o. o., ki se je začelo leta 2014. V desetih letih je preraslo v kakovostno in prepoznavno vsakodnevno aktivnost, kjer se uporabniki pri urejanju zelenih površin srečujejo in povezujejo s skupnostjo. V »zelenem programu«, kot ga imenujejo v DDTC Barčica, sodeluje pestra skupina uporabnic in uporabnikov, ki se dnevno odpravi na teren in tam pusti svojo pomembno sled, ki kaže na natančno, odgovorno in skrbno

opravljeno delo. Pri delu jih podpira in spremlja zaposleni v programu, ki skrbi za razporeditev nalog in zadolžitve, kot so grabljenje listja, menjava vrečk v koših za smeti, košenje trave, pometanje, pobiranje smeti.

Odzivi iz okolja so več kot spodbudni. Pohvale mimoidočih in številnih občanov, ki uporabljajo zelene površine, pomenijo potrditev, da je delo dobro opravljeno ter da zmorejo obvladovati in sodelovati v delu običajnega okolja in soustvarjati kakovostno bivanje v njem. Izkazano zaupanje se je razširilo tudi v sodelovanje z nekaterimi drugimi krajevnimi skupnostmi v naši občini, kjer prav tako uporabniki DDTC Barčica skrbijo za urejeno in prijetno okolje.

V centru so hvaležni za finančno podporo, ki jim jo nudijo Mestna občina Koper, Občina Ankaran in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Skrb za duševno zdravje

Biti viden in prepoznaven v skupnosti pomeni velik korak k destigmatizaciji duševne bolezni. Zgodnje odkrivanje težav v duševnem zdravju, ustrezne metode zdravljenja in nadaljnje obravnave, širok nabor storitev, ki so namenjene skupnostni skrbi za duševno zdravje, in ne nazadnje celostna in kontinuirana psihosocialna rehabilitacija, ki jo ponuja program DDTC Barčica, omogočajo uporabnikom, da učinkovito ohranjajo samostojnost, delovno kondicijo, širijo svojo socialno mrežo in ostanejo aktivni prebivalci naše občine.

Zavzeli ste moje mesto. Ali prevzamete tudi mojo invalidnost?

Na predlog Sveta za invalide Mestne občine Koper je Marjetica Koper v letošnjem poletju postavila prve štiri opozorilne table ob parkirna mesta, rezervirana za invalide. Table so postavljene na parkirišču na tržnici pri parkirnih mestih za takse, pred Zdravstvenim domom Koper v središču mesta, na parkirišču obmorskega parka v Žusterni in na parkirišču pred nekdanjo Sočo Koper.

Invalidi vsakodnevno ugotavljajo, da na parkirna mesta, rezervirana zanje, parkirajo nevestni vozniki. Parkirajo tudi svojci umrlih invalidov, ki pravice parkiranja na ta mesta nimajo več, in tisti, ki so izgubili pravico do parkiranja. Svet za invalide je o problematiki že lani obvestil Ministrstvo za infrastrukturo in podal predlog za spremembo Pravilnika o parkirni karti in nadgradnjo uradnih evidenc

(informacijskega sistema), ki bi občinskemu redarjem omogočala preprostejše ugotavljanje kršiteljev.

Kot so sporočili z Ministrstva za infrastrukturo, bodo k celovitemu reševanju problematike na področju izdaje in nadzora nad izdanimi parkirnimi kartami za invalide pristopili takoj po uveljavitvi Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske

ske parkirne karte za invalide. V postopku priprave sprememb in dopolnitev Zakona o pravilih cestnega prometa in njegovih podzakonskih predpisov bodo vse ključne deležnike, med katere sodijo tudi samoupravne lokalne skupnosti in občinska redarstva, povabili k pripravi sistemskih rešitev.

Olimpijski bazen Koper bogatejši za dvigalo za invalide

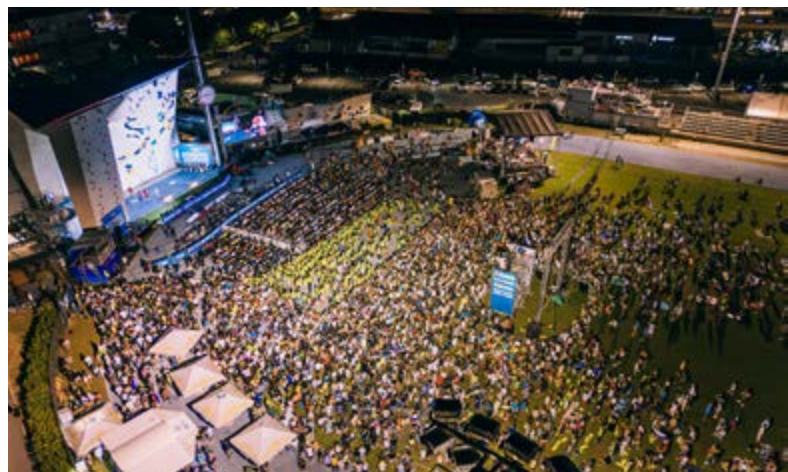
Mestna občina Koper in Svet za invalide MOK sta v zadnjem letu še izpopolnila storitve na področjih, ki se ukvarjajo s potrebami invalidnih skupin. Z željo po pridobitvi certifikata Občina po meri invalidov skupina uresničuje številne zadane naloge oziroma ukrepe. V septembru sta tako v pokriti olimpijski bazen na Bonifiki umestila še dvigalo za invalide.

Plezalni spektakel z množico navijačev

Zunanja plezalna stena Plezalnega centra Koper – Plus climbing je septembra pred večtisočglavo množico že tretjič gostila tekmovanje svetovnega pokala v športnem plezanju. Brez vidne konkurence je med osmerico najboljših plezalk na svetu zmagala kraljica slovenskega plezanja in dvakratna olimpijska zmagovalka Janja Garnbret. V moški konkurenci je zmagal olimpijski prvak iz Pariza, Britanec Toby Roberts.

Tekma svetovnega pokala v športnem plezanju v organizaciji Planinske zveze Slovenije je v septembru v Plezalni center Koper – Plus climbing ob atletskem stadionu na Bonifiki privabila najboljše športne plezalke in plezalce z vsega sveta. Na vrhunsko pripravljenem tekmovanju je nastopilo več kot 134 tekmovalcev iz 29 držav.

Neustavljiva slovenska plezalka Janja Garnbret je ubranila lansko zmago na steni v Kopru ter karierni števec zmag v svetovnem pokalu pomaknila na številko 46. Zmagala je na vseh letošnjih tekmah, na katerih je nastopila, vključno z najpomembnejšo olimpijsko zmago v Parizu. To je bila njena četrta zmaga na tekmah v težavnosti v Sloveniji, druga koprška

na prostem, v letih 2017 in 2021 je zmagala v dvorani Zlato polje v Kranju.

»Kopra sem se zelo veselila, ker mi je vedno zelo lepo nastopati pred domačo publiko. Oziroma bom rekla tako – vsako leto mi je boljše, letos je bilo pa najboljše. Res sem uživala od kvalifikacij, polfinala do finala, vse mi je padlo pod roko. Res sem se počutila, da gre vse kar samo od

sebe,« je po zmagi pred domačim občinstvom povedala Garnbretova.

Na prizorišču sta slovensko kraljico plezanja v družbi več tisoč navijačev iz Slovenije in sveta ob predsednici države Nataši Pirc Musar in županu Mestne občine Koper Alešu Bržanu spremljala tudi olimpijska prvakinja iz Pariza v judu Andreja Leški in srebrni kajtar Toni Vodišek.

DARSEN
SALON POHIŠTVA **alpes**

www.darsen.si

☎ 05 640 13 33

✉ darsen@siol.net

Pogovor z judoistko Andrejo Leški, dobitnico zlate olimpijske medalje

Ključ do uspeha je v dobrem načrtovanju

Koprčanka Andreja Leški je na poletnih olimpijskih igrah v Parizu kronala že tako vrhunsko kariero in pri 27 letih naslovom evropske prvakinja ter dvakratne svetovne podprvakinja dodala še olimpijsko medaljo. S tem je Kopru prinesla tudi prvo olimpijsko zlato medaljo. V pogovoru se je dotaknila svojega zadnjega uspeha in slavnostnega sprejema v domačem Kopru.

Še enkrat čestitke za olimpijski naslov. Vam je zdaj, ko je minilo nekaj časa od nastopa v Parizu, uspelo zbrati vtise s tako velikega tekmovanja? Kaj se vam je najbolj vtisnilo v spomin?

Zdaj, ko se je vse skupaj nekoliko umirilo, sem počasi nazaj na trdnih tleh z zbranimi vtisi. Olimpijske igre so bile neverjetna izkušnja, ki je ne bom nikoli pozabila. Najbolj sta se mi v spomin vtisnili neverjetna energija in podpora tako ekipe kot vseh navijačev doma. To, da sem lahko nastopala na tako velikem odru in zastopala svojo državo, je bilo izjemno, in lahko rečem, da sem ponosna nase.

Kako ste praznovali?

Osvojeno medaljo sem že proslavila s svojo družino in prijatelji. Bil je trenutek, ko smo se vsi zavedali, koliko truda in dobrega dela je bilo potrebna,

da sem prišla do te točke. V prihodnjih tednih načrtujem še nekaj manjših praznovanj, predvsem z najbližjimi, ki so me podpirali skozi celotno pot.

Iz vašega življenjepisa izhaja, da imate mnogo talentov in ste uspešni na zelo različnih področjih, od študija in glasbe do vrhunskega športa, kar dela vaš uspeh še bolj impresiven. Kako usklajujete vse športne in obšportne obveznosti?

Vedno sem verjela, da je ključ v dobrem načrtovanju in podpori okolice. Uspeh v športu zahteva popolno predanost, a se hkrati trudim ohraniti ravnovesje med različnimi področji v svojem življenju. Glasba, prijatelji in druge aktivnosti mi pomagajo, da ostanem mentalno sveža in me še tako velika prelomnica ne bo zlomila.

Judo, zlasti ženski, je postal slovenska paradna disciplina. Čemu to pripisujete?

Mislim, da se uspeh slovenskih judoistov lahko pripiše kombinaciji trdega dela in dobre podpore, ki jo imamo pri razvoju mladih talentov. V Sloveniji sta se že razvili močna tradicija in kultura juda, kar se odraža tudi v rezultatih, je pa tokrat tak uspeh uspel meni, Koprčanki, ki sem polovico svoje poti trenirala v Kopru, polovico pa v Ljubljani, po malo drugačni poti in z drugačnimi prijemi, kot je do zdaj veljalo za slovenski judo. To se mi zdi še posebej pomembno, saj je to priložnost in dokaz, da se da. Upam, da bo to motivacija tudi za nove generacije povsod po Sloveniji, predvsem pa v slovenski Istri.

Zakaj bi judo priporočili mladim?

Judo je izjemno vsestranski šport, ki ne razvija le telesne moči, ampak tudi vztrajnost in spoštovanje.

Poleg tega otroke uči, kako se soočiti s porazi in zmagami na pravi način. Judo bi priporočila zaradi njene širine in vsega, kar je dal tudi meni.

Poleg olimpijske ste osvojili medalje tudi na evropskem in svetovnem prvenstvu. Kateri so naslednji cilji? Od kod črpate motivacijo za vse težke treninge?

Moji naslednji cilji še niso določeni, trenutno je na sporedu daljši odmor.

Skupaj s Tonijem Vodiškom ste postavili Koper na olimpijski zemljevid. Ste pričakovali takšen sprejem v domačem kraju?

Iskreno nisem pričakovala tako toplega sprejema. Ko smo se vrnili v Koper, sem bila popolnoma presenečena in ganjena nad odzivom ljudi. To je bilo nekaj res posebnega, in takšni trenutki mi dajo dodatno motivacijo, da se še naprej trudim in dosegam nove cilje.

Pogovor s kajtarjem Tonijem Vodiškom, dobitnikom srebrne olimpijske medalje

V življenju moraš biti pripravljen, a hkrati sproščen

Koprčan Toni Vodišek je na letošnje olimpijske igre odšel v vlogi enega od favoritov in si v morju pred Marseillem priboril srebrno odličje v nadvse atraktivni jadralski disciplini formula kajt. Vedno nasmejani Toni je na največjem športnem dogodku na planetu presenetil tudi s svojim sproščenim pristopom.

Še enkrat čestitke za osvojeno medaljo. Vaši prvi odzivi so bili zelo čustveni. Vam je uspelo zbrati vse vtise z olimpijske izkušnje? Kakšni so?

Olimpijske igre so bile neverjetna izkušnja, polna vzponov in padcev, a hkrati nepozabna. Občutek, ko sem stal na zmagovalnem odru s srebrno medaljo okoli vratu, medtem ko sem videl, kako ponosni so prijatelji in družina, je bil neopisljiv. Vse trdo delo, treningi in odrekanja so se izplačali. Hvaležen sem za to priložnost, za podporo ekipe, družine in navijačev.

Kako ste praznovali osvojeno srebro?

Praznovanje je potekalo v mojem slogu – precej spontano in sproščeno. Z ekipo in vsemi, ki so me prišli v

Marseille podpirat, smo se odpravili do Slovenske hiše, kjer sem bival v času OL, in nazdravili uspehu ter se dobro najedli s »stejki«, se sprostiti in uživali v trenutku. Doma me je pričakala družina, prijatelji in sosede, ki so pripravili prav posebno presenečenje. Celo ulico so v šali neuradno poimenovali Ulica Tonija Vodiška. Bilo je polno smeha in veselja.

Slovenskemu občinstvu ste se priljubili z nekonvencionalnimi izjavami in sproščenim odnosom. Je bila ta sproščenost eden od ključev za uspeh?

Mislil, da je sproščenost vsekakor igrala veliko vlogo. Vedno sem verjel, da je pomembno ohranjati ravnovesje med resnostjo in uživanjem v tem, kar počneš. Ko si na vodi, moraš biti osredotočen, a hkrati sproščen, da lahko reagiraš na vsako situacijo. Enako velja za življenje – biti moraš pripravljen, a hkrati sproščen, da ne izgubiš tiste iskric, ki te žene naprej. Ta pristop mi je pomagal, da sem ostal zbran, a hkrati užival v vsakem trenutku na igrah.

Skupaj z Andrejo Leški ste postavili Koper na olimpijski zemljevid. Pa vendar, ste pričakovali takšen sprejem v domačem kraju?

Iskreno nisem vedel, kaj pričakovati, a sem bil popolnoma navdušen nad sprejemom. Koper je manjše mesto z velikim srcem. Mislim, da smo to zdaj dokazali! Podpora, ki sem jo prejel od ljudi doma, je bila neverjetna. To, da sem lahko delil ta trenutek z njimi, mi je resnično veliko pomenilo. Z Andrejo sva dokazala, da tudi iz manjših krajev lahko pridejo veliki športni dosežki. Še enkrat hvala Kopru in Sloveniji za vso podporo!

Kajtanje ni najbolj razširjen šport pri nas. Kako ste pravzaprav spoznali to disciplino in se odločili zanjo?

Kajtanje sem spoznal že kot otrok, ko sem z družino preživel pol leta ob morju. Oče je bil eden od začetnikov kajtanja pri nas. Vedno me je privlačilo vse, kar je povezano z vodo, in ko sem prvič videl kajtarje v akciji, sem vedel, da je to nekaj zame. Začel sem z osnovami, a me je hitro povleklo naprej. Ko sem enkrat začutil veter v jadru in hitrost na vodi, ni bilo več poti nazaj. Odločil sem se, da bom to počel na najvišjem nivoju, in sem se temu popolnoma posvetil.

Vrhunski šport terja mnogo odrekanj. Kako se pripravljate na največja tekmovanja, koliko ste odsotni od doma? Kako usklajujete šport in zasebno življenje?

Priprave na največja tekmovanja zahtevajo popolno predanost, kar pomeni, da sem veliko odsoten od

doma, saj treniram in tekmujem po vsem svetu. Kljub temu mi z dobro organizacijo in podporo družine ter ekipe uspeva ohranjati ravnovesje med športom in zasebnim življenjem. Imam tudi srečo, da me moja punca občasno lahko obišče med

vikendi ali podaljšanimi vikendi, ko sem na pripravah, ali me pride podpirat na tekmah. To mi veliko pomeni, saj mi njena prisotnost daje dodatno motivacijo. Poleg tega družina in prijatelji razumejo moj način življenja in se vedno prilagodijo, da

se skupaj poveselimo, ko pridem domov. Seveda pridejo trenutki, ko je težko, a vsak uspeh in vsaka zmaga potrjujeta, da so odrekovanja vredna tega.

Nosilca srebrne medalje iz Francije smo vprašali tudi po ciljih za naslednje olimpijske igre, ki bodo čez štiri leta v ZDA.

Pot do Los Angelesa 2028 bo dolga in zahtevna, a gre za izziv, ki ga z veseljem sprejemam. Načrtujem, da bom nadaljeval z intenzivnimi treningi in sodelovanjem na največjih tekmovanjih, da bom ohranil in izboljšal svojo formo. Vsaka sezona prinaša nove priložnosti za rast in izboljšanje. Poleg tega se bom osredotočil na mentalno pripravo, saj je ta ključna na olimpijski ravni. Cilj je jasen – vrniti se na olimpijski oder in se boriti za zlato. Poleg tega je pomembno, da ostajam odprt za nove trende in tehnike v kajtanju, saj se šport nenehno razvija. Vsako tekmovanje je priložnost za učenje in rast, in to izkoriščam na polno.

Eurofest združuje na tisoče mladih športnikov

Evropski rokometni festival mladih Eurofest je to poletje na koprskih ulicah spet pripeljal vrvež več tisoč mladih športnikov. Že 30. izvedba dogodka postavlja Eurofest med redke športne dogodke pri nas, ki se lahko pohvalijo s tako dolgo neprekinjeno tradicijo. Oče Eurofesta Tone Barič ob tem poudarja učinke festivala pri prepoznavnosti širše destinacije in popularizaciji rokometu.

Zamisel za Eurofest je idejni oče in direktor prireditve Tone Barič dobil po ogledu podobnega rokometnega dogodka v italijanskem Teramu. Leta 1993 je bilo središče prvega rokometnega festivala v Luciji, nato se je Eurofest preselil v Izolo, od leta 2015 pa z rekordnimi udeležbami športnikov zaznamuje sončna poletja v Kopru.

Prvega festivala se je udeležilo 20 ekip iz Slovenije in Italije, letos pa je Eurofest gostil približno 240 ekip in več kot 4.000 mladih rokometashev ter spremljevalcev iz 20 držav Evrope in Azije. V 30 izvedbah so skupaj gostili skoraj 69.000 udeležencev iz 43 različnih držav.

Izvedba tovrstnega dogodka, vključno s sodniki in medicinskim

osebjem, zahteva približno 250 ljudi. Kot priznava Barič, je prireditev že presegla meje vzdržljivosti, tako bodo v prihodnje verjetno omejili udeležbo na 200 ekip, saj želijo oh-

raniti dogodek na najvišji ravni ter obenem ohraniti tako tekmovalne lokacije kot nastanitve ekip v bližnji okolici prizorišč, kjer se tekmovanje odvija.

Capodistria 1920 – 1925 nella fototeca di Antonio Morassi

Il volume, che consta di oltre 400 pagine, è stato presentato in più sedi, recentemente anche alla Comunità degli Italiani "Santorio Santorio" di Capodistria in collaborazione con la Società umanistica "Histria" e in occasione delle giornate europee del patrimonio culturale che nel 2024 hanno come filo conduttore "Patrimonio in cammino". "Richiamandosi allo slogan ufficiale Routes, Networks

and Connection, si prefigge di essere un invito a riflettere sul patrimonio collettivo in relazione ai cammini che hanno contribuito a rafforzare i legami tra i popoli e a formare un'identità unica. Ci offre l'opportunità di creare un percorso virtuoso, di memoria e conoscenza" – ha ribadito Mario Steffè, presidente della "Santorio Santorio" nonché vicesindaco del Comune città di Capodistria prima di pas-

Antonio Morassi, uno dei più rinomati storici dell'arte del XX secolo, ha lasciato ai posteri un preziosissimo archivio con foto di Gorizia (sua città natale), di diverse località istriane e dalmate che ha visitato e nel corso della sua carriera. Un patrimonio accessibile a tutti perché pubblicato nel libro intitolato "Istria e Zara. Le immagini dell'Archivio Fototeca Antonio Morassi all'Università Ca' Foscari di Venezia." Perché l'Ateneo in questione? Perché l'archivio fotografico è conservato presso il Dipartimento di Filosofia e Beni Culturali dopo essere stato acquistato dall'Università nei primi anni '80 del secolo scorso per scopi di studio e ricerca.

sare la parola ai relatori della serata, Enrico Lucchese dell'Università degli Studi della Campania "Luigi Vanvitelli" e a Luca Caburlotto, soprintendente archivistico del Friuli Venezia Giulia nonché socio ordinario della Società umanistica "Histria". Il libro, pubblicato nel 2022, si colloca benissimo in quest'ottica del cammino comune perché ci fa

conoscere numerose città con i suoi monumenti, piazze, vie, vari dettagli architettonici a partire da Gorizia, passando per l'Istria, Cherso, Lussingrande e per giungere a Zara. Le foto, realizzate da Pietro Opiglia sono in totale 528, ricchissimo è il capitolo relativo a Capodistria con 210 scatti effettuati tra il 1920 e il 1925, quando Morassi ricopriva il ruolo di sovrintendente del Reale Ufficio di Belle Arti della Venezia Giulia. "Un documento di grande valore perché fotografa la situazione nel delicato passaggio dopo la prima guerra mondiale tra la sovrintendenza austriaca e quella italiana. Sono veri e propri documenti visivi" – è stato ribadito nel corso della serata. Emozionante sfogliare il libro e constatare quanto Capodistria sia cambiata dagli anni '20 dello scorso secolo sino al 2024. Viene perciò spontaneo tracciare un paragone tra ieri e oggi. Alcuni esempi: il palazzo Fonteco che senza automobili e alberi spiccava maestosamente in piazza Brolo, l'ex ospedale civico (in passato convento dei Serviti) con il suo affascinante chiostro, che oggi versa in condizioni precarie, i grandi giardini che non esistono più oppure ridotti perché "inghiottiti" dall'am-

pliamento degli edifici. Grazie a queste foto, è possibile risalire al patrimonio perduto: tra gli esempi, gli stucchi del XVIII secolo di Pa-

lazzo Tarsia, andati distrutti dagli interventi che si sono susseguiti nel XX secolo. Tantissimi i dettagli di statue, dipinti, oggetti religiosi, pale d'altare, fanali da processione ecc. Un lavoro, il suo, ad ampio raggio perché documenta opere e monumenti di grande valore, ma anche salotti, cucine con gli arredi che ci introducono nella vita sociale dell'epoca. "Morassi cercava di cogliere lo spirito di quei luoghi, ci ha insegnato che le pietre sono storia e vita. Nel 2026 con la Ca' Foscari ci prefiggiamo di organizzare un grande convegno dedicato alla sua figura. La parte relativa all'Istria e a Zara, siamo certi, sarà molto bene rappresentata" – ha spiegato Lucchese.

L'autore

Antonio Morassi (Gorizia - 1893, Milano - 1973), si è interessato sin da giovane al mondo dell'arte. Laureatosi alla Facoltà di filosofia di Vienna con Max Dvořák - fondamentale per la sua formazione - ha lavorato in più sedi culturali e viaggiato in vari Paesi per raccogliere materiali che sono tutt'ora punto di riferimento per numerosi studiosi. Lo è anche questo libro curato da Michela Agazzi ed Enrico Lucchese con testi di Giulio Zavatta, Michela Agazzi ed Enrico Lucchese. Il volume è frutto della collaborazione tra l'IRCI - l'Istituto Regionale per la Cultura Istriano-fiumano-dalmata che ha sede a Trieste - e l'Università Ca' Foscari di Venezia grazie all'interessamento dello stesso Lucchese.

Bibliobus z novo podobo

Bibliobus Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper je v septembru dobil novo preobleko. Polepili so ga z novimi nalepkami, ki so nastale na podlagi ilustracij Gregorja Goršiča iz slikanice Rovka Črkolovka. Nova podoba prikazuje pogled na staro mesto z morja in podobo Škocjanskega zatoka. Bibliobus nadaljuje svojo misijo prinašanja knjig po ustaljenih poteh slovenske Istre, kjer brezplačno nudi izposojlo knjig in vabi k vstopu ter raziskovanju knjižnega sveta.

Župan prisluhnil mladim

Zavod za mladino, kulturo in turizem Koper je v Centru mladih Koper skupaj z Mladinskim svetom Slovenije septembra organiziral okroglo mizo Pizza z odločevalci, na kateri so govorili o problematiki prostorov za mlade. Ker mladi predstavljajo ogledalo lokalne skupnosti koprškega območja in s svojim prizadevanjem nedvomno vplivajo na smer razvoja celotne občine, sta jim pozorno prisluhnila župan Aleš Bržan in vodja Urada za družbene dejavnosti Mestne občine Koper Timotej Pirjavec.

Promocija bralne kulture v občini

V septembru je Arena Bonifika gostila dogodek Eksplozija besed za čarobni knjižni svet, ki si ga je ogledalo več kot 1.000 učencev druge triade vseh osnovnih šol v Mestni občini Koper. Dogodek, ki je bil v prvi vrsti namenjen krepitvi veselja do branja in širši promociji bralne kulture, sta ob podpori Mestne občine Koper organizirala Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper in Knjigarna Libris. Program, v katerem je nastopila tudi akrobatska skupina Dunking Devils, je navdušil tudi koprškega podžupana Maria Steffèta.

Le note di Puccini nel centro storico

Alla fine del mese di luglio sul Piazzale del Museo sono risuonate le note della musica classica. Numerosi amanti di questo genere musicale hanno potuto godersi il grande concerto dell'Ensemble I virtuosi di Aquileia con il maestro Alfredo Barchi e gli ospiti, la soprano Silvia Sequeira e il tenore Jihoon Park, dal titolo Visse d'arte e visse d'amore, organizzato in occasione del 100° anniversario della morte di Giacomo Puccini.

Iščemo nove poslovne ideje

V organizaciji Inkubatorja Sežana, Mestne občine Koper in Zavoda za mladino, kulturo in turizem Koper tudi letošnji jesen poteka izobraževanje Inova Tour Koper Capodistria 2024, namenjeno vsem, ki želijo s svojo poslovno idejo nadgrajevati turistično ponudbo Mestne občine Koper. Niz devetih predavanj se je začel sredi septembra, zaključek s podelitvijo nagrad pa bo sredi novembra.

RRC-ju priznanje za spodbujanje razvoja podjetništva in gospodarstva

V koprski dvorani sv. Frančiška Asiškega je konec septembra Regionalni razvojni center Koper pred številnimi povabljenimi in ministrom za kohezijo in regionalni razvoj dr. Aleksandrom Jevškom obeležil 30 let delovanja. Ob pomembnem mejniku delovanja centra je podžupanja Mestne občine Koper Mateja Hrvatina Kozlovič direktorju RRC Koper Giulianu Nemarniku izročila priznanje za 30-letno uspešno spodbujanje podjetniškega in gospodarskega razvoja slovenske Istre ter širšega območja Krasi in Brkinov.

Oljka županov združuje občine slovenske Istre

Konec septembra je Društvo oljkarjev Slovenske Istre v sodelovanju z Občino Izola organiziralo tradicionalno prireditev Oljka županov – oljka povezovanja in s tem simbolično odprlo letošnjo oljgarsko sezono.

Il patrimonio culturale visto attraverso gli occhi dei bambini

Fino al 5 novembre potete visitare nella Loggia Vecchia sotto le volte del Palazzo Pretorio la mostra di opere d'arte dei bambini di Capodistria. Nell'ambito del concorso di arti figurative Capodistria 1500, organizzato dall'Associazione amici dell'infanzia di Capodistria, i bambini hanno festeggiato a modo loro i 1500 anni della città raffigurando i monumenti di Capodistria e conoscendo così il ricco patrimonio culturale della città. 400 bambini e 60 insegnanti hanno partecipato al progetto.

RKS – OZ Koper najboljši v državi

V začetku oktobra so člani ekipe prve pomoči RKS – OZ Koper pod vodstvom Aleša Ovna v Radovljici na jubilejnim 30. državnem preverjanju usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa Slovenije pometli s konkurenco 15 najboljših ekip iz cele Slovenije in osvojili prvo mesto ter naslov državnih prvakov. Prostovoljci, prvi posredovalci MOK, pa so v septembru zasedli prvo mesto na vseslovenskem srečanju prvih posredovalcev v Nordijskem centru Planica.

Koper gostil srečanje gasilske mladine Slovenije in Hrvaške

Športni park Bonifika so pred dnevi preplavili mladi gasilci iz Hrvaške in Slovenije. Več kot 700 se jih je zbralo na 24. srečanju gasilske mladine iz Slovenije in Hrvaške, ki ga je organizirala Gasilska zveza Slovenije v sodelovanju z Obalno-kraško regijo. Mlado generacijo gasilcev, ki so skozi različne gasilske discipline in športne igre preizkusili svoje znanje in spretnosti, je pozdravila podžupanja Jasna Softić.

Kulturni sij

Kulturno društvo France Bevk iz Šmarj je pred dnevi s pestro prireditvijo obeležilo 50. obletnico delovanja. Na praznovanju so se predstavile različne skupine, ki delujejo znotraj društva, od vokalno-instrumentalne skupine Moja mati kuha kafe do moške pevske skupine in krožka šivanja narodnih noš. Ob tej priložnosti je podžupanja Mateja Hrvatin Kozlovič vodji krožka šivanja narodnih noš Ljubi Vrtovec Pribac izročila priznanje za 50. obletnico delovanja in aktivno ohranjanje istrske kulturne dediščine.

Premiato il Consigliere comunale Alberto Scheriani

Alberto Scheriani, consigliere comunale, presidente della Comunità autogestita costiera della nazionalità italiana CAN Costiera e preside della scuola media con lingua d'insegnamento italiana Pietro Coppo di Isola è uno dei premiati di quest'anno per i risultati conseguiti nel settore dell'istruzione. Il premio gli è stato conferito per i risultati conseguiti nel campo della nazionalità. Tra i premiati capodistriani ci sono anche dr. Silva Bratož, dr. Vanna Riccarda Kiswarday e Ambrož Čopi. I premi sono stati conferiti dall'allora ministro dell'istruzione e dell'educazione dr. Darjo Felda, si è congratulato con i premiati anche il Presidente del Governo Robert Golob.

oven

Več bo izdatkov, a bodo predstavljali naložbo v vašo prihodnost. Načrti s partnerjem bodo velikopotezni in pogumni. Zanimale vas bodo le konkretne osebe in situacije. Končno boste prišli do točke, ko boste imeli vse vaje v svojih rokah. Odločali se boste tako o svoji prihodnosti kot o prihodnosti nekoga drugega. Ker boste konstantno izkazovali, da ste vredni zaupanja, bo to odlično vplivalo na vašo kariero in medosebne odnose. Možne so selitve ali nakup nepremičnine. V naslednjih mesecih boste postavljali nove temelje za svoje življenje.

bik

Ko bo najbolj stresno, si vzemite čas za razmislek. Naj na vas ne vplivajo drugi, še manj pa negativne izkušnje, ki so jih imeli. V naslednjih mesecih bo ključno, da zelo jasno izrazite svoje želje in pričakovanja. Morda boste celo preseženi nad tem, kako so vam drugi pripravljeni iti na roko. Računate lahko na nekaj iskrenih prijateljev, ki so vam vedno pripravljeni stati ob strani. Okrog 15. novembra je možen prijeten pretres na ljubezenskem področju. Nekateri izmed vas se bodo zaljubili čez noč ali pa zaljubili na novo.

dvojčka

Na ljubezenskem področju ne bo ustaljene rutine ali predvidenih scenarijev. Vse se bo odvijalo hitro in nepričakovano. Do polovice novembra boste imeli škarje in platno v svojih rokah, nato se bo nujno treba prilagoditi potrebam nekoga drugega. Na poslovnem področju bodite diplomatski in raje ne povejte vsega, kar imate v mislih. Ustvarjanje konfliktnih situacij bi vas namreč udarilo po glavi. V sredini decembra bodo padale odločitve na ljubezni.

rak

Počutje bo odlično. Jasno bo, da nekaj obvladujete zelo dobro. Končno boste v poziciji, da lahko nekoga vprašate, kar želite, saj vam bo težko reči ne. Vaša prioriteta bo družina in prizadevali si boste ustvariti čim več nepozabnih trenutkov z dragimi osebami. Do 20. oktobra bo še posebno ugodno za ljubezen. Če ste samski, je priporočljivo, da se v tem času odprete in spoznavate nove ljudi. Sreča je bliže dosegu rok, kot si predstavljate. Do 5. novembra je ugoden čas za stilske preobrazbe in izboljšanje vašega zunanje videza.

lev

Na poslovnem področju ničesar ne prepuščajte naključju, predvsem pa ne verjemite vsemu. Zanašajte se le na preverjene informacije in na svoje znanje. Do 18. oktobra bo manj časa za ljubezen, potem pa boste vpeti v razgibano družabno življenje, kar bo povezano tudi z navdušenjem na ljubezenskem področju. Bolj ko boste želeli na nekaj vplivati, slabše bo. Prepustite se toku dogajanja in naj se zgodi, kar se pač mora. Na koncu boste ugotovili, da je kdaj bolje, če se vam kakšna želja ne uresniči. November bo mesec osebnih sprememb.

devica

Z nekaj potrpežljivosti vam bo uspelo urediti izredno zapleteno zadevo. Ob sebi boste imeli mentorje in zaveznike. Pridobivali boste več znanj in izkušenj, ki bodo dragocene za vaše življenje. Po 12. novembru bo v ljubezni zapihal svež vetrič. Vse bo bolj spontano in sproščeno, obenem bodo vaši cilji zelo konkretni. Decembra se boste posvečali toliko stvarim hkrati, da vam bo primanjkovalo časa za počitek. Potrudite se in si ga vzemite. Okrog 15. decembra boste prejeli pomembno novico v povezavi z družino ali domom.

tehnica

Prišlo bo do prelomne točke, ko boste preprosto vedeli, da nekaj mora biti drugače. Svoje življenje boste želeli krogiti sami, zato boste zavračali težnje bližnjih, da bi se odločali namesto vas. Ljubezenske temperature se bodo dvignile od 9. decembra dalje, ko bodo aktualna tudi zanimiva družjenja. Vaš šarm bo takrat poučarjen, deležni boste posebne pozornosti. Naj družinske razprtije ne vplivajo na vaš notranji mir, še manj pa na vaše zdravje. Sprejmite tudi nekaj manj ugodnega, če to pomeni, da boste živeli bolj kakovostno.

škorpion

Če vas bo kdo podcenjeval, bo to napako izkusil na lastni koži. V ljubezni boste zahtevni do sebe in drugih, predvsem pa ne boste privolili v sprenevedanja. Od 5. novembra dalje bo vaša odločnost tako trdna, da bo lahko premikala gore. Oktober bo prijeten mesec za razposajeno druženje in spoznavanje novih oseb, decembra pa se bo vse odvijalo tako hitro in kaotično, da si boste pogosto želeli več časa zase. Izvajanje pogodb oziroma uresničevanje medsebojnih obveznosti bo v tem času potekalo bolj počasi, kot bi si želeli.

strellec

Jesen bo polna obveznosti in treba se bo prilagajati potrebam bližnjih. Če imate kronično zdravstveno stanje, se vam lahko zaradi stresa poslabša. Od 18. oktobra do polovice decembra bo v ospredju ljubezensko dogajanje. Sreča bo povezana s potovanji in tujino. Če imate otroke, boste zanje skrbeli še bolj kot običajno. Pojavljale se bodo nove potrebe v povezavi z njimi in želeli jim boste nekaj olajšati. Od 10. decembra dalje se boste imeli priložnost družiti z novimi, zelo zanimivimi osebami.

kozorog

Intenzivno se boste ukvarjali s stvarmi, ki se vlečejo že nekaj časa in so nedokončane. Svoje cilje boste zasledovali metodično in se ne boste ozirali na morebitne posledice za druge. Imeli boste odlične svetovalce in podpornike. Od 5. novembra dalje boste tudi v boljši psihofizični formi. Do takrat načrtujte, nato napadite z vsemi topovi. Sredi novembra se bo zgodilo nekaj, kar bo odlično vplivalo na uresničevanje vaših ambicij in kariero.

vodnar

V jesenskih mesecih boste ustvarjali podlage za vaše nadaljnje življenje, zato se odločajte modro. Vlagajte v osebe in stvari, ki so za vas perspektivne. Predvsem pa ne pozablajte, da je zdravje pomembna dobrina, zato ga ne zanemarjajte zaradi raznih obveznosti ali nedisciplin. Oktober in november sta ugodna meseca za širjenje družabne mreže. Večkrat se boste znašli v zanimivih situacijah, ki vam bodo širile obzorja. Spremembe bodo tudi v družini ali v povezavi z nepremičninami. Sprejemali boste hitre odločitve.

ribi

Na ljubezenskem področju bo več pogovorov, prigovarjanj in prepričevanj. Včasih se vam bo zdelo, da drugi sploh ne razumejo, kar jim želite dopovedati. Takrat se vprašajte, ali ste svoja stališča predstavili dovolj jasno, saj so zlasti decembra možni večji nesporazumi. Ukvarjali se boste s stvarmi, ki bi se jim morali posvečati že davno, zdaj pa bo napočil čas, da se nekaj dokončno uredi. Naj vas vodi razum, da se ne boste zapletali z nekoristnimi malenkostmi. Vstop v jesen bo povezan s srečo v družini.

Nagradna križanka

						GESLO JE OZNAČENO Z BARVO	VRSTA IGRE NA SREČO	PROPAD, ZAVRNITEV (NAREČNO)	ROKO-METAŠ VLAH	ZEVSOVA MATI V GR. MITOLOGIJI	SL. NO-GOMETNI TRENER (DAMIR)	ORGANSKA SPOJINA OGLJIKO-VODIKOV	NAUK O MIŠLJENJU	AKTER
						PREBI-VALCI ŠMARJA								
						ČLAN BIZANTIN. CESARSKÉ RODBINE								
						STRUPEN ZIMZELEN LEPOPNI GRM								
						ČASOVNI TERMIN				UJNA, STRINA				
						OBLIKA STEBLA				GR. JUNAK, RANLJIV V PETO SRČE				
KP-MOK	PISEC SCENARIJA	LADJA S HARPUNO ZA LOV NA KITE	KMET ZA PLUGOM	OSEBNA ŠTEVILSKA KODA, NPR. KARTICE	LOVSKI PLEN	OS. ZAIMEK PAST ZA POLHE (NAREČNO)			FOTO-GRAFIJE STRUPENA KAČA					
SKOPA ŽENSKA, SKOPULJA								KRAJ V BELI KRAJINI ISKANO GESLO						
NAŠ PISATELJ (TANTA-DRUJ)								▽			NOGOMETNI FUNKCIONAR (DANE)	KRAD-LJIVEC, ZMIKAVT	ANGLEŠKI IGRALEC (LAURENCE)	ČEBULI PODOBNA RASTLINA
VINSKI CVET, ETILNI ALKOHOL						NAŠ IGRALEC, KOMIK ŠČETKA								
TEMNI DEL DNEVA				SAMO-GLASNIK					AVSTRAL. MEDVEDEK ANGEL V BOŽ.BLIŽINI					
AMERIŠKI IGRALEC PACINO			METULJ, KI UNIČUJE BLAGO, ŽITO	DRAMATIK CANKAR	ZMAGO-VALEC, ŠAMPION					DRŽAJ (LJUDSKO) JUNAK IND. EPA				
CIGANI					NEKDANJI UGANDSKI DIKTATOR AMIN	NADAR-JENOST IGNAC PO DOMAČE						VINKO OŠLAK RUS. ZELJ-NATA JUHA		
IVOVE ŠIBE, IVOVJE								ORANŽADA			HAŠIŠ, SHIT JOHN LENNON			
KDOR KAJ SKLADA								MANJŠI ŽULJ						
SEKRE-TARKA								ALENKA BIKAR			DENARNA ENOTA ITALIJE DO 2002			

Pravilno izpolnjeno geslo julijske križanke je Krstilnica. Izmed vseh prispelih dopisnic smo izžrebali pet nagrajencev (Valter Pucer in Igor Belcijan iz Šmarij, Ivan Vodopija iz Črnega Kala, Alda Tišler in Marija Žnidarčič iz Kopra), ki bodo prejeli kopalno brisačo Mestne občine Koper. V tokratni številki časopisa bomo med vsemi prispelimi in pravilno izpolnjenimi gesli križanke izžrebali pet nagrajencev, ki bodo prejeli barvito odejo za tople zimske dni. Nagrajence bomo objavili v prihodnji številki in jih obvestili po pošti. Pravilno izpolnjeno geslo križanke nam na dopisnici pošljite do 5. decembra na naslov Mestna občina Koper, Verdijeva 10, 6000 Koper s pripisom »za nagradno križanko«.

ALTRÖKE

Martinovanje San Martino

4 KOPRSKE PALAČE
4 PALAZZI DI CAPODISTRIA

VRHUNSKA VINA
VINI ECCELLENTI

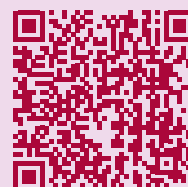
MARTINOVA KULINARIKA
PIATTI TIPICI DI SAN MARTINO

BOGAT KULTURNI IN ZABAVNI PROGRAM
RICCO PROGRAMMA CULTURALE E DI INTRATTENIMENTO

OD / DALLE
14.00

16.11.

DO / ALLE
23.00

PROGRAM IN VSTOPNICE
PROGRAMMA E BIGLIETTI

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA

KOPER 1500
CAPODISTRIA
1548-2018

101
POKRAJINSKI MUZEJ KOPER
MUSEO REGIONALE DI CAPODISTRIA
KOPER REGIONAL MUSEUM

161
Društvo Vinsorodnikov Slovenske Iste
Associazione dei Vinsoratori dell'Istria Slovena

WWW.VISITKOPER.SI